

Pogled v svet idej
A peek into a world of ideas

Ustvarjalnost mladih – morje interesov

Letnik III (2010), št. 2-3

Uredniški odbor / Editorial Board: **Marija Mahne Male, Petra Verbič, Urška Černigoj**

Glavna in odgovorna urednica / Editor in Chief: **Marija Mahne Male**

Lektorja / Language Editors: **Alen Mesarič (slo.), Rick Harsch (angl.)**

Fotografije / Photographs: **Smiljan Šiška ter mentorji in udeleženci raziskovalnih taborov 2010**

Oblikovanje tipičnih strani / Page Layout: **udeleženci Grafične delavnice tabora 2008**

Oblikovanje in prelom / Design and Typesetting: **Urška Černigoj**

Izdajatelj / Publisher: **UMMI, zavod za izobraževanje Koper**

Sedež izdajatelja / Publisher Address: **Sončna ulica 17, p.p. 838, 6103 Koper**

Za izdajatelja / Publisher represented by: **Marija Mahne Male**

Tisk / Print: **DigiFot**

Naklada / Circulation: **100 izvodov**

Projekt sofinancirajo / Project co-funded by:

- **Zavod RS za zaposlovanje**
- **Ministrstvo za šolstvo in šport RS, Urad za mladino**
- **Mestna občina Koper**

Za sodelovanje pri obravnavanih tematikah projekta se zahvaljujemo tudi /

For their contribution to the project we would like to thank:

- **RTV Koper/Capodistria,**
- **kmetija Hribar iz Kuteževega pri Ilirski Bistrici,**
- **Luka Koper,**
- **Škocjanski zatok,**
- **Rižanski vodovod Koper,**
- **Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič.**

ISSN 1855-4601

UDK 316.34

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

379.525(497.472)(082)

POGLED v svet idej = A peek into the world of ideas / [glavna urednica Marija Mahne Male ; fotografije Smiljan Šiška ter mentorji in udeleženci raziskovalnih taborov 2010]. - Koper : UMMI, zavod za izobraževanje, 2010. - (Ustvarjalnost mladih - morje interesov, ISSN 1855-4601 ; letn. 3, št. 2-3)

ISBN 978-961-91930-8-2

1. Vzp. stv. nasl. 2. Mahne Male, Marija
252873728

UMMI, zavod za izobraževanje Koper

ustvarjalnost mladih - morje interesov

letnik III (2010), št. 2-3

Pogled v svet idej A peek into the world of ideas

vsebina

dnevi ustvarjalne mladine DUO-DUM EU 2010

4

vodni detektivi / water detectives

6

multimedijska delavnica / multimedia workshop

12

umetniškoizrazna delavnica / expressive arts workshop

18

astronomska delavnica / astronomy workshop

24

moč besed v meni / the power of words within

30

stopamo na trg ustvarjalnosti 2010

36

luka - rižana - dišavnice

38

idejni projekti udeležencev tabora

40

plesne urice

74

družabni utrip

76

“preplah možganov”

Mineva dvajset let našega ustvarjanja z Zoisovimi štipendisti v sodelovanju z Zavodom RS za zaposlovanje.

Skozi vsa leta združujemo več kot štirideset mentorjev – strokovnjakov, raziskovalcev, ustvarjalcev, predvsem s področja naravoslovja in umetnosti. Naše največje učilo je narava; okolje, v katerega pridemo raziskovat in ustvarjat. Skozi izkušnje in doživetje mladih nudimo temu prostoru nekaj novega: svoja stališča, male ideje in večje projekte, ki se jih lahko pozneje uresniči, trži in uporablja kot dodano vrednost v kraju. Skozi vsakoletne evalvacije smo prišli z mentorji do preprostega zaključka:

Udeleženci naših raziskovalnih taborov so mladi, ki imajo velike sposobnosti, skozi vsa leta šolanja (dijaki, študentje) so si nabrali ogromno znanja in ga še znajo poiskati, ob sebi imajo mentorja – strokovnjaka in ustvarjalca, torej so to idealne možnosti, da tudi sami nekaj ustvarijo. Ustvarjalna energija mentorja se zlije med mlade in jih prebudi. Toda ne takoj, šele nekako tretji dan, ki smo ga letos preimenovali v »preplah možganov«.

Koordinatorica projekta
Marija Mahne Male

Foto: Ervin Šalgo

dnevi ustvarjalne mladine DUO-DUM EU 2010
days of creative youth DUO-DUM EU 2010

vodni detektivi / water detectives

6

multimedijska delavnica / multimedia workshop

12

umetniškoizrazna delavnica / expressive arts workshop

18

astronomska delavnica / astronomy workshop

24

moč besed v meni / the power of words within

30

Foto: Matic Smrekar

vodni detektivi

water detectives

mentor: Miha Vivoda

Bodi voda, prijatelj moj!

'Izprazni svoj um, bodi brezoblični, neoblikovan – kot voda. Z vodo napolniš skodelico in postane skodelica, steklenico napolniš z vodo in postane steklenica, z njo napolniš čajnik in postane čajnik. Voda lahko teče ali raztrešči. Bodi voda, prijatelj moj.' Bruce Lee

Iskanje vira pitne vode je bila osnovna skrb vsake civilizacije, zato je razumljivo, da je pomen vode hitro prerasel v enega

izmed najmočnejših in najstarejših simbolov številnih civilizacij. S svojo »globino« le-ta premaguje vse časovne, prostorske in celo religiozne prepreke. Naš planet je navzven izoliran sistem. Z izjemo kakega meteorita, ki je priletel na Zemljo, kake Nasine ali ruske rakete in kužka Laike, ki so Zemljo zapustili, je naš planet ostal nespremenjen. Čas in človekov poseg v naravo sta le spremenila pojavno obliko nekaterih snovi na njem. Aluminij, ki je bil nekoč del boksita, je danes del šasije novega audija, silicij, ki je počival milijone let v zemlji, danes prevaja

milijarde informacij v našem visokozmogljivem brezžičniku. Enaki usodi sledi tudi voda. Molekule vode, ki danes tečejo skozi pipe naših domov, so z veliko verjetnostjo povsem iste kot tiste, ki so polnile dlani, iz katerih so pili naši predniki. Voda, ki danes polni kropilnike krščanskih cerkva, je lahko nekoč bila del hindujske svete reke Ganges. Dež, pred katerim danes skrivamo naše zagelirane pričeske, bo morda enak tistemu, ki bo morda čez kak mesec, leto ali morda deset let padel na vesele obraze naših zanamcev in jih rešil sušnega obdobja. Iz tega vidimo, da ima širna simbolika vode tudi močno podporo v znanosti. Petinsedemdeset odstotkov Zemljine površine prekriva sinje modra odeja vode. Kljub navideznemu izobilju

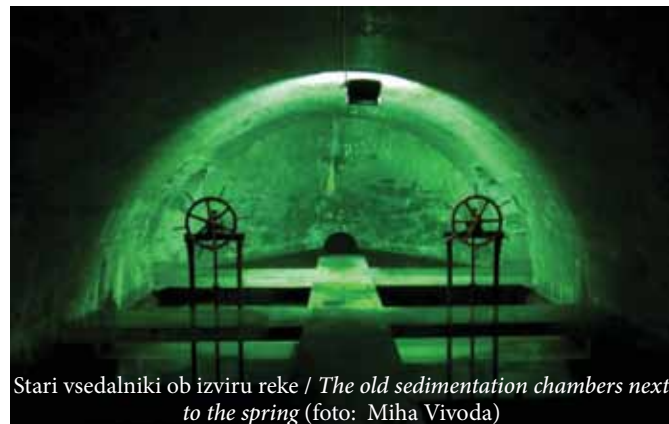
Izvir Rižane / *The spring of the river Rižana* (foto: Miha Vivoda)

Be water, my friend!

“Empty your mind, be formless, shapeless, like water. If you put water into a cup, it becomes the cup. You put water into a bottle; it becomes the bottle. You put it into a teapot; it becomes the teapot. Water can flow, or it can crash. Be water, my friend...” --Bruce Lee

Finding the source of potable water was the primary concern of every civilization; this is why it is understandable that the importance of water has quickly grown into one of the strongest and oldest symbols of many civilizations. With its “depth” it overcomes all time, space, and even religious barriers. Our planet is an isolated system. With the exception of some meteorites that fell on Earth, some NASA or Russian rockets and the dog Laika, who left it, our planet has remained unchanged. Time and human intervention in nature changed only the appearance of some things on it. Aluminum, which was once part of bauxite, is now part of the chassis of the new Audi; silicon, that was in the earth for millions of years, is now transferring

je za posledicami suše in onesnaženja pitnih voda do sedaj umrlo več ljudi, kot je bilo žrtev vseh vojn. Razlog za to leži v dejstvu, da je za pitje lahko uporabimo le skromen odstotek. Kljub temu da voda tako rekoč napaja vsako celico in premika vsako kolesce na našem planetu, ji v zameno iz dneva v dan vračamo le vedno večji prezir. Razlog za to leži verjetno v dejstvu, da je večina svetovnega kapitala skoncentrirana na področjih, ki ne poznajo pomanjkanja vode, ter da je bila do sedaj življenjska doba človeka, v primerjavi z obsegom podnebnih sprememb zaradi našega posega v naravo, kratka. Na tak način ljudje niso nikoli čutili direktnih posledic svojih dejanj. Danes je drugače. Danes skoraj vsak osmi Zemljan nima dostopa do pitne vode.

Stari vsedalniki ob izviru reke / *The old sedimentation chambers next to the spring* (foto: Miha Vivoda)

billions of units of information in our high-tech telephones. Water followed the same fate. Molecules of water that flow through the faucets of our homes are to a very high probability the same as those which filled the palms from which our ancestors drank. Water, which today fills the baptistries in Christian churches could once have been a part of the Hindu holy river Ganges. Rain, from which we are hiding our new haircuts, may be the same as that which will fall in a month, year or maybe in 10 years on some happy faces and save them from drought. So we can see that the vast symbolism of water has also a strong support in science. 75% of the Earth's surface is covered by a blue blanket of water. Despite the apparent abundance, the effects of drought and pollution of potable water has killed more people than all wars. The reason for this lies in the fact that only a modest 1% can be used for drinking. Despite the fact that water gives life to almost every cell, we give back just contempt. The reason for this lies probably in the fact that most of the world's money is concentrated in areas that do not know the lack of water and that human life, compared to the extent

8 Letno zaradi pomanjkanja pitne vode in z njim povezanih boleznih umre preko 3,5 milijone ljudi. Kljub temu da se ta žalostna dejstva zdijo še vedno tuj problem, lahko ob tako naglem napredovanju podnebnih sprememb enaka usoda doleti kmalu tudi našo, za sedaj še zeleno deželo.

Celotno Slovensko primorje napaja s pitno vodo le 14 kilometrov dolga reka z imenom Rižana. Rižana je tipična kraška reka, kar pomeni, da je njen vodostaj močno odvisen od količine padavin, njena kakovost pa tudi od številnih okoljskih dejavnikov, med katerim najbolj izstopa vpliv človeka. Slednji ne vpliva samo vzdolž njenega toka (bližina železnice, cest, industrije, kmetijstva ...), ampak tudi po celotnem vodozbirnem področju, ki meri skoraj 250 kvadratnih kilometrov. Za razliko od prodnatih tal, ki že sama po sebi delujejo kot filtrirni sistem, sestavljajo vodozbirno območje reke Rižane dobro razviti podzemni kraški sistemi velike propustnosti. Slednji delujejo kot prevodni sistem, ki napaja izvir z vodo, a nima skoraj nobene filtrirne sposobnosti. Tako vsak poseg v to ranljivo območje pusti takoj neposredne posledice na kakovosti reke in seveda naše pitne vode. Krhkost takega ekosistema in pomen le-tega za celotno Slovensko primorje sta bila tudi rdeča nit naše raziskovalne delavnice.

Na obisku v vodarni / *At the water station* (foto: Miha Vivoda)

Pri normalnih pogojih je voda bistra, brezbarvna tekočina, brez vonja in okusa. Čutno zaznavanje nam na žalost ne daje zadovoljive ocene, ko se pogovarjamo o kvaliteti pitne vode, saj so kriteriji za njeno sprejemljivost daleč pod našimi zaznavnimi sposobnostmi. V naši delavnici so udeleženci, kot detektivi, uporabili svoje kemijsko znanje, da je tista bistra, brezbarvna tekočina, brez vonja in okusa, spregovorila o svojih številnih nevidnih lastnostih. Tako so dijaki ugotovili, da je koncentracija fosfatov, kloridov, nitratov in nitritov ter

Na izviru naše pitne vode / *At the spring of our potable water* (foto: Miha Vivoda)

amonijaka v reki na srečo še daleč pod alarmnimi vrednostmi. Natalija: »V delavnici sem spremljala vrednosti pH in železa v reki Rižani. Ustreznost pH-ja je zelo pomembna za normalno delovanje vseh vodnih organizmov. Analiza vzorcev je pokazala, da je voda rahlo alkalna (pH okoli 8), kar je povsem normalno in ustrezno. Pri analizi vsebnosti železa sem ugotovila, da je bila vsebnost le-tega vseskozi pod mejo detekcije naših testov. To je razveseljivo, saj bi lahko bile visoke vrednosti železa v reki škodljive in morebitno pitje le-te nevarno.« Petra:

Testiranje vzorcev reke Rižane / *Testing samples from Rižana river* (foto: Miha Vivoda)

of climate changes due to our pollution, was short. In this way, people never felt the direct consequences of their actions. Today is different. Today, almost every eighth person does not have access to potable water. Due to lack of drinking water and related diseases, every year more than 3.5 million people die. Despite this sad fact, this still seems a foreign problem to us, but with such an extent of climate changes, this can be the near future also for our green county.

The whole Slovenian coast is supplied with potable water by only a 14km long river named Rižana. Rižana is a typical karst river, which means that its water levels and its quality are highly dependent on rainfall and also many environmental factors,

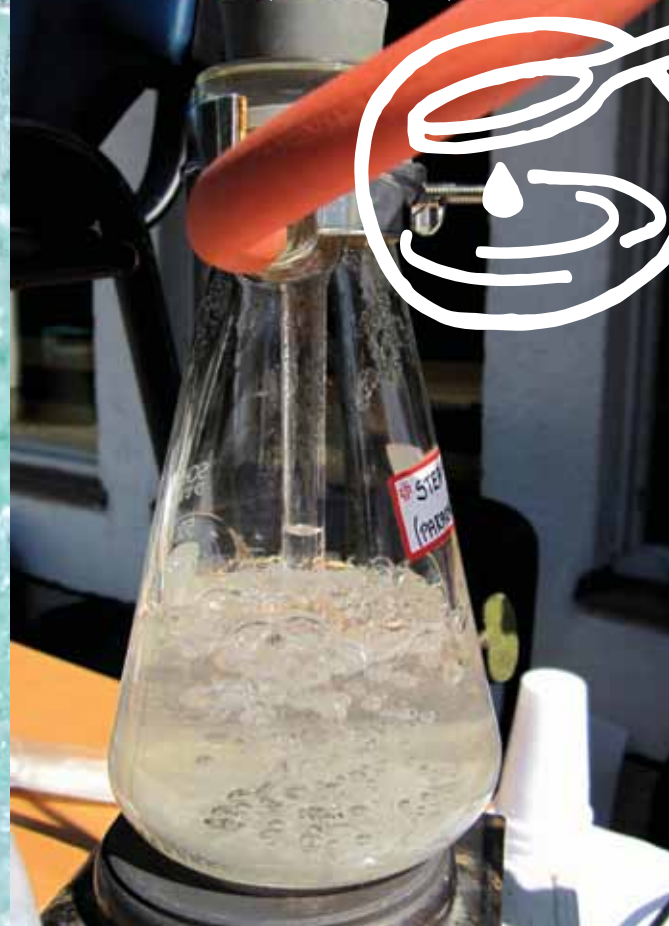
Andrija ugotavlja vsebnost kalcija v vzorcih vode / *Andrija measures the level of calcium in the samples* (foto: Miha Vivoda)

among which the greatest is the impact of man. These take effect not only along the course of the river (the near railway, roads, industry, agriculture...) but also the whole catchment area, which measures almost 250 square kilometers. Unlike the gravel soils, which act as a filtering system, the catchment area of the Rižana is composed by a well-developed underground karst system. The latter acts as a conductive system, which fills the spring with water, but has virtually no filtering capabilities. Thus, any intervention in this vulnerable area leaves direct

consequences on the quality of our river and of our drinking water. The fragility of this ecosystem and the importance of it for the entire Slovenian coast were a main topic of our workshop.

Under normal conditions, water is a clear, colorless liquid without odour and taste. Our sensory perception, unfortunately, cannot give us satisfactory estimates when we speak about the quality of the water we drink. This is because the criteria for our potable water are far below our sensory perception. As detectives, the participants used their chemical knowledge, in order to turn that clear, colorless liquid into a coloured ink that revealed its invisible properties. So the students found

Destilacija eteričnih olj z vodno paro / *Steam distillation of essential oils* (foto: Miha Vivoda)

10 »V vzorcih vode iz reke Rižane sem ugotavljala trdoto vode. Slednja odraža vsebnost mineralov v vodi, katerih prisotnost je zelo pomembna za uravnoteženo delovanje našega telesa. S pomočjo analiz sem ugotovila, da je voda v reki srednje trda. Slednje smo tudi pričakovali zaradi prisotnosti karbonatov v tleh«. Andrija je te rezultate samo še potrdil, saj je v vzorcih vode ugotavljal prisotnost kalcija, kot enega izmed osrednjih mineralov, in dobil povsem skladne rezultate. Ob vzorčenju vode so udeleženci spremljali tudi temperaturo reke, ki je z 12 °C na izviru rahlo, a konstantno naraščala proti izlivu v morje. Ta podatek je izredno pomemben, saj je topnost plinov v tekočini, in s tem tudi kisika, od katerega so odvisni vsi vodni organizmi, obratno sorazmerna njeni temperaturi. Obisk vodarne Rižanskega vodovoda nam je razkril vse procese in postopke, ki jim je podvržena »surova voda«, ki jo za potrebe preskrbe s pitno vodo črpajo direktno na izviru Rižane, preden pride do našega doma.

Surova voda iz reke, ki je v vodarni postala pitna, je preko cevovodov prišla do našega tabora, kjer nam je omogočala nadaljevanje našega ustvarjanja. Rižana, ki je pritekla iz pipe našega tabora, je hladila vodne pare, ki so kondenzirale v aparaturi za destilaci-

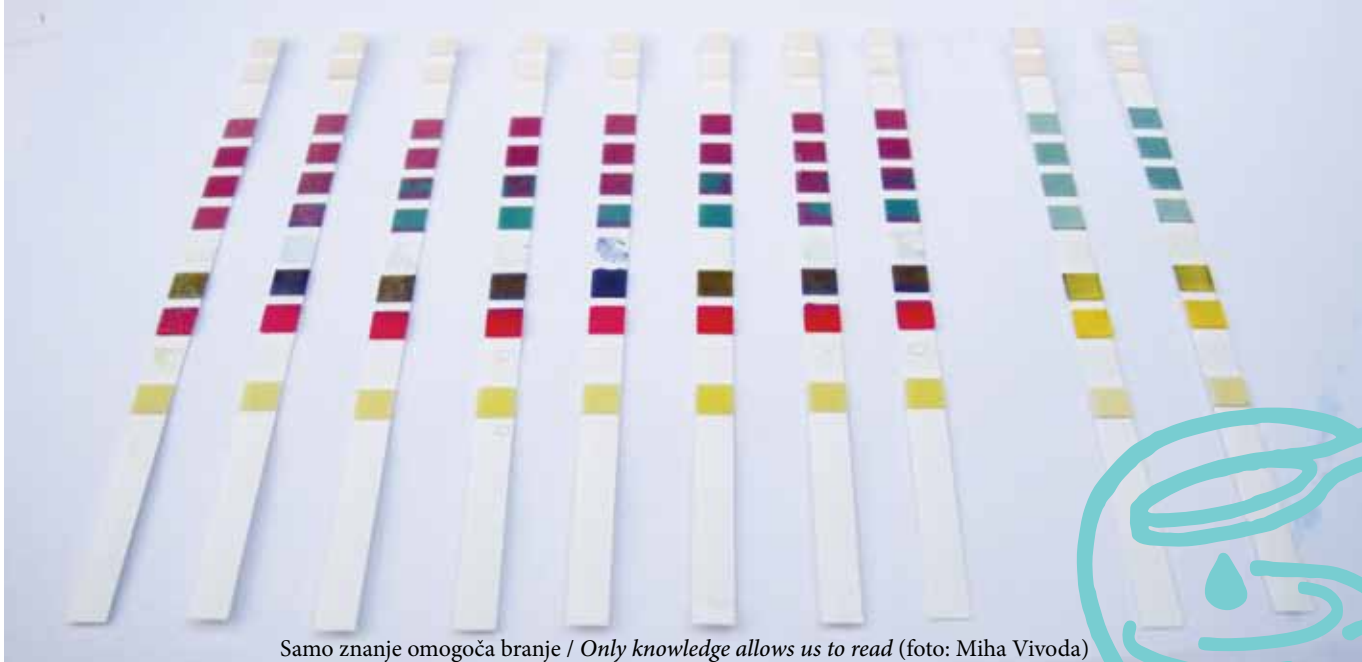
jo, in je tako omogočila, da smo iz različnih naravnih surovin ekstrahirali eterična olja. Kot bodoča fizioterapevtka je Nina videla velik pomen izoliranih eteričnih olj v aromaterapiji, s katero bo lahko sproščala naša prenapeta telesa in dušo.

Voda je tudi najpogostejše topilo kemijskih reakcij. Kot taka je nastopala tudi pri nas. Pri pridobivanju naravnih mil je voda predstavljala osnovni medij, ki je omogočal raztapljanje reagentov in njihovo reakcijo z naravnimi olji. Specifične lastnosti uporabljenih olj so skupaj z vključeno vodo pomembno vplivale na trdoto mil, dodana eterična olja pa na njihov vonj in uporabnost. »Vse te lastnosti, skupaj z oblikovalskim pristopom, ne omogočajo le klasične uporabe mil, temveč predstavljajo tudi dekoracijo ali odišavljenje naših kopalnic ali domov,« je dodala udeleženka Sara.

Za konec se vrnimo na začetek! Tekom našega življenja se vedno znova srečujemo z različnimi kalupi, s pomočjo katerih nas učijo vedenja, govora, mišljenja. Nekateri bodo le-te sprejeli kot realnost in se jih bodo oklepali skozi vse življenje. Postali bodo skodelica, steklenica, nekateri morda celo lep čajnik. Le redki nadarjeni pa bodo znali te kalupe izkoristiti za osebno rast in jih končno tudi preseči ali celo raztreščiti. Samo ti bodo na koncu postali voda, ki prosto teče. Bodite voda, prijatelji moji!

Reagenti so razkrili resnico o lastnostih reke /
The reagents revealed the hidden properties of the water (foto: Miha Vivoda)

Samo znanje omogoča branje / Only knowledge allows us to read (foto: Miha Vivoda)

that the concentration of phosphates, chlorides, ammonia, nitrates and nitrites in the river were far below the thresholds for potable water. Natalija: “In the workshop I monitored the pH and the levels of iron in the river Rižana. The pH value is very important for the normal functioning of aquatic organisms. Analysis of samples showed that the water is slightly alkaline (pH around 8), which is perfectly normal and appropriate. From the analysis of the content of iron in the river, I concluded that it was constantly below the detection limit of our tests. This is good because high levels of iron in the river and in our drinking water could be potentially harmful.» Petra: “I was monitoring the hardness of the Rižana’s water. The latter reflects the mineral content, whose presence is very important for the normal functioning of our body. Through analysis, I concluded that the water in the river was medium hard. The latter is also expected due to the presence of carbonates in the soil.” Andrija confirmed those results, as he found that the levels of calcium, as one of the main minerals, were completely consistent with Petra’s findings. We also monitored the temperature of the river, which was 12 °C in the spring. Towards the effusion there was a slight but constant increase to 16 °C. This information is extremely important because the solubility of gases in liquid, and thus oxygen, all of which depend on aquatic organisms is inversely proportional to its temperature. The visit to the water plant of Rižanski vodovod, revealed to us the processes and procedures which turn the “raw water” from the river to the one that gets to our homes.

The raw water from the river, which was made potable at the water plant, came to our camp through a web of pipelines. This water was used also to cool and condense the water vapors in our distillation apparatus, and thus enabled us to extract the essential oils. As a future physiotherapist, Nina saw the great importance of the distilled essential oils in aromatherapy.

Water is the most common solvent in reactions. As such, it was helping us to produce natural soaps. Here the water represented the main medium, which allowed the dissolution of reagents and their reaction with natural oils. Sara found that the different properties of the oils, together with the extracted essential oils and an innovative design approach would not only allow a conventional use of the soaps, but also the decoration or perfuming in our bathrooms or homes.

For the end, let’s go back to the beginning! Throughout our lives, we are constantly faced with different molds which help us to learn how to behave, speak, think. Some will be accept them as a reality and will use them throughout their lives. They will become a cup, a bottle or maybe even a nice teapot. However only a few talented among us will be able to use those molds for their personal growth and will ultimately exceed, or even crash them. Only those will eventually become the water that flows freely. Be water, my friends!

multimedijska delavnica

mentor: Marjan Krebelj

Foto: Matic Smrekar

Letošnja multimedijška delavnica je bila zame še poseben izziv. Ne samo zato, ker je bila organizirana v okolju, v katerem smo imeli precej manjše možnosti uporabe računalnika (v primerjavi z lanskim letom), ampak tudi, ker je vključevala sedem izjemno nadarjenih in hkrati raznolikih ljudi, katerih talenti

bi se morali srečati na poti prizadevanj h končnemu izdelku. Težko ocenim, koliko smo uspeli v realizaciji teh ciljev, toda končna animacija doživetja našega tabora je osvojila srca občinstva na zaključni prireditvi. In to je že nekaj!

Marjan Krebelj, mentor

multimedia workshop

Foto: Marjan Krebelj

This year's multimedia workshop was a special challenge for me. Not only was it held in an environment that is quite low on computer powers (comparing to last year), it also included seven highly gifted individuals whose distinct talents had to be brought together and used in the process of making our final

product. It is hard to tell how well we succeeded in achieving those goals, but the slide-show we made about our camp won the hearts of the audience of the final presentation night. And that is something.

Marjan Krebelj, mentor

Foto: Marjan Krebelj

Foto: Marjan Krebelj

Foto: Marjan Krebelj

Foto: Marjan Krebelj

Foto: Marjan Krebelj

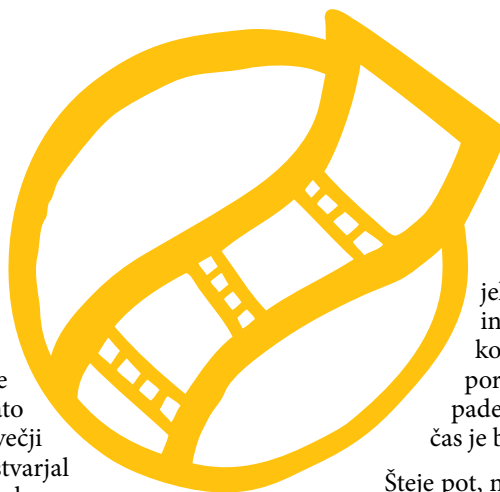
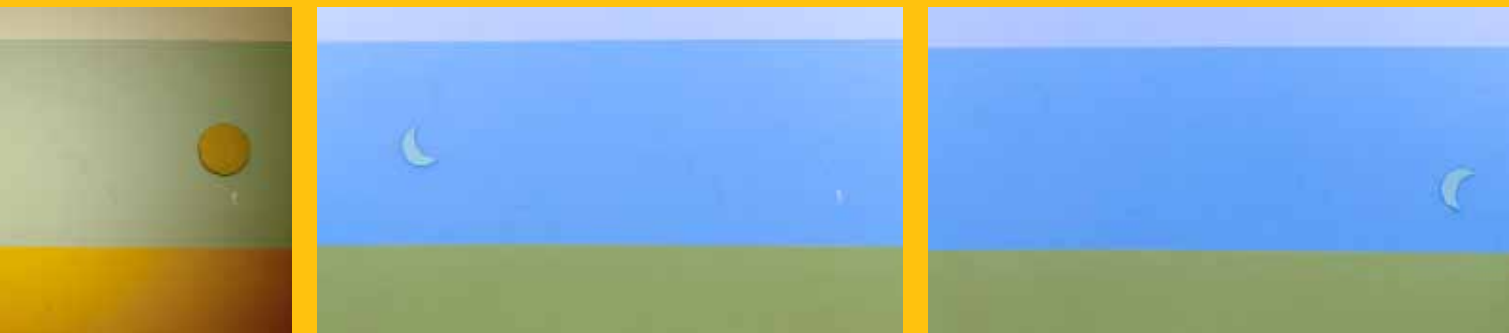

Humans are visual beings – our sight captures the most information about the world around us. After that it's sound, then touch – but they pale in comparison to our eyes. Multimedia is about working with all of the senses, but given that our mentor is a professional photographer, we got stuck with photography and video (though our resident Austrian DJ composed the music we used). We think it worked out pretty well.

We drew the inspiration for our products from existing videos – photo diaries from different trips, short clips that are little more than expressing emotions through some really awesome shots and stop motion movies with content that would probably not fly under the radar. But we added our own touch to the existing concept and have (hopefully) improved it. The main

project was a monstrous combination of a photo slideshow and a music video – the DJ's creation was used as the guide to which we synced the photos. It could look better, but it could look a lot worse – there's only so much you can do in seven days of work.

But then again, it's the path that counts, not the goal. We learned our way in video, image and music editing software, some basics of photography, as well as some alien-sounding concepts such as »gegenlicht« and »the golden-hour«. In the searing heat of the sun we worked in the field and synced the gathered photos at our main battlestation in a poorly air-conditioned room. We made something and we are happy with it. We have to be, in order for it to make sense.

Ljudje smo vizualna bitja. Največ informacij o svetu okoli sebe zajemamo z vidom. Sledi mu sluh, nato dotik. Multimedija združuje vse te čute, ampak naš mentor je navsezadnje le profesionalni fotograf, zato sta fotografija in video predstavljala največji del našega dela (čeprav je naš lokalni DJ ustvarjal glasbo). Kljub temu menimo, da nam je uspelo.

Navdih za svoje izdelke smo črpali iz že obstoječih virov: fotografske zgodbe z različnih potovanj, kratki filmi, ki niso nič drugega kot izražanje čustev prek čudovitih slik, ter »stop motion« filmi z vprašljivo vsebino. Vendar smo k obstoječi ideji dodali svoj pristop in jo morda celo izpopolnili. Glavni pro-

jekt je kombinacija projekcije fotografij in videa. Stvaritev DJ-ja smo uporabili kot vodilo, na podlagi katerega smo razporedili fotografije. Projekt bi lahko izpadel bolje (oziroma slabše), ampak naš čas je bil omejen na dober teden.

Šteje pot, ne cilj. Naučili smo se uporabljati programe za obdelavo videa, slik in glasbe, osnove fotografiranja ter tudi nekatere čudne pojme, kot so »gegenlicht« in »golden hour«. V našem slabo hlajenem taboru smo v žgoči vročini zbirali in urejali pridobljene fotografije. Ampak uspelo nam je in zadovoljni smo z rezultatom. Če ne bi bili, bi bilo nekaj narobe.

18 ...St0p maKing sense...

Naša delavnica je bila precej posebna, saj je bil njen cilj izraziti samega sebe na svež in drugačen način. Večina nas je pričakovala, da bo delo potekalo kot nekakšna šola umetnosti oziroma gledališča.

Na začetku smo bili presenečeni, saj nismo znali delati, delati kar koli hočemo in želimo. V današnjem času smo pač navajeni slediti navodilom nadrejenega, kar je seveda prav, drugače pa

se pokaže, ko moraš nekaj narediti sam, brez pomoči drugih. Naša mentorja Aleš in Jurij sta nam bila seveda vedno na voljo in sta nas oskrbovala z gradivom.

Pričeli smo s pregledovanjem knjig, v katerih smo ob čudovitih fotografijah iskali navdih. Še posebno všeč so nam bile fotografije o body-paintingu, v katerem smo se seveda tudi sami preizkusili.

Izdelali smo maske, kostume in scene, potrebne za gledališče.

umetniškoizrazna delavnica

mentorja: Jurij Jermančič in Aleš Vodopivec

...St0p maKing sense...

Our workshop was pretty much special, with the aim to express yourself in a fresh, different way. We all expected that our work will look like a school of art and theatre. First we were surprised because we didn't know how to work, work everything we want. In these days we always do what our superiors say; that's right of course but then you are lost when you have to do something by yourself. Our mentors Aleš and Jurij helped us with our work and they brought a lot of materials. In the beginning we were looking for inspiration in books and looking at beautiful pictures. We liked body-painting most. Our group made masks, costumes and scenes all needed for a theatre. In our workshop were joined theatre and art and because of that we were creating a play. In the end our workshop presented the play Stop Making Sense.

... Čebrasta Kanta ...

Somewhere in the middle of camp we start to work. We figured out that our start was slow and sometimes we were a little lazy. We were making jokes about that and we realised that we are like čebrsta kanta (you move it and it doesn't want to move anywhere). Ohh, it wasn't so bad. So čebrsta kanta is now a mascot for our group. Then we painted it in colourful pail for trash.

This is my first year in camp and I liked it very much. I met a lot of new people and friends. We learned a lot of new things, to

share a shower with 30 more girls, dancing street dance, watching stars, massage ... I didn't know that I can stand on my legs for a whole day with only three hours of sleep. With my roommates we had two pets, a huge spider Fredi and a grasshopper. She found a new home in nature. I couldn't describe this camp in only one word, but I am going to say that it was amazing! / Ana Hrastar

...The GreeK tragedy with c0medy...

The first flashback I remember was a lot of new friends and experiences. The first day was about thinking what we will do. Our artistic team was full of great people. Our goal was to express ourselves and we did it. At the beginning of our project everybody was working on his own. Two or three days later we completed our masks and we started working on our costumes. We put masks together and made an awesome play named: Stop Making Sense – a Greek tragedy with comedy. My character is a bad guy named Devil Shadow – he is kind of a freak who enslaves three nymphs.

We worked on this play for one week and it will be the best play you have ever seen, if you are able to understand it because it was a kind of freak eclectic play. Our masks and costumes were abstract, for example Poker Knight (Filip) was wearing armor made of cards. In our team were two different countries - Czech Republic and Slovenia. The mentors were also good when they described everything in English. We were also doing some stuff

expressive arts workshop

V naši delavnici sta bila združena gledališče in umetnost, zato smo prav zaradi tega ustvarjali za igro. Nekateri so bili zato nagnjeni k umetnostnemu ustvarjanju, drugi pa so poskrbeli za smeh in na koncu tudi pripravili kratko igro, ki smo jo s skupnimi močmi uprizorili na koncu našega druženja.

... Čebrasta Kanta ... – maskota naše delavnice (prigoda)

Nekje na sredini našega tabora smo zares zagrabili in začeli delati, tako kot je treba (še). Naš začetek je bil počasen in včasih smo bili prav leni (verjetno zato, ker nismo bili prisiljeni k točno

določenemu delu in se k temu sami pač nismo spravili). Potem smo se tudi šalili, ko je član naše skupine Oliver "izgruntal", da smo kot nekakšne čebraste kante, ki jo premakneš, pa se nikamor ne premakne. No, pa saj ni bilo tako hudo. Kasneje smo zares zagrabili za delo. V spomin na naše prve dneve smo čebrasto kanto vzeli za svojo maskoto in jo tudi izdelali, pisano pobarvali.

Na taboru sem bila letos prvič in mi je bilo zelo všeč. Ko pomislim, koliko sem v teh desetih dneh doživela, koliko novih ljudi in prijateljev sem spoznala, s katerimi bomo seveda ostali v stiku.

20 Naučili smo se tudi veliko novih stvari, med drugim deliti si samo dva tuša s 30 dekleti, plesanja street dancea, opazovanja zvezd, masaže ...

Ker sem velika zaspanka, si nikoli ne bi mislila, da se da ves dan zdržati s samo tremi urami spanca. S cimrami v sobi smo imele celo dve domači živali. To sta bili ogromen pajek Fredi in kobilica, ki pa si je kmalu našla dom v naravi.

S samo eno besedo bi naš tabor težko opisala, ampak rekla bom, da je bilo enkratno! / Ana Hrastar

... Predstavljala sem si povsem drugače ...

Kaj bom delala v delavnici, sem si predstavljala povsem drugače, ker nisem pričakovala, da bo le-ta tudi gledališka. Različne interese smo uspešno združili s predstavo, za katero smo naslikali ozadje, ustvarili kostume in na koncu tudi uspešno odigrali. Všeč mi je bilo vzdušje v delavnici, ki je bilo zelo sproščeno in veselo.

Naša ustvarjanja so ostala v okviru gledališča. Navdih smo nabirali v knjigah, ki so nas popeljale od body-paintinga do šivanja.

Na taboru sem letos prvič in mi je bilo zelo všeč. Ko pomislim, koliko sem v teh desetih dneh doživela, koliko novih ljudi in prijateljev sem spoznala, s katerimi bomo seveda ostali v stiku.

Naučili smo se veliko. / Lara Markič

... Iz seKunde v seKund0 bolj sproščeni ...

Tabor na Debelem rtiču je bil lepa izkušnja. Ker je to mednarodni tabor, sodelujejo tudi dijaki iz dru-

gih držav. Tabora so se poleg Slovencev udeležili Srbi, Čehi in Avstrijec. Spoznala sem veliko ljudi, s katerimi sem se hitro ujela.

Na začetku smo bili razdeljeni v različne delavnice, kljub temu pa nas to ni povsem ločilo. Vsako noč smo sedeli na pomolu, se pogovarjali, peli in občudovali zvezdice. Sama se zabave na pomolu nisem udeleževala redno, saj sem bila utrujena in sem kar zaspala.

Našo delavnico je sestavljala zanimiva ekipa. Ves čas je bila prisotna dobra volja in tako smo bili iz sekunde v sekundo bolj sproščeni in naša ustvarjalnost je pričela dosegati višek. Pričeli smo bolj zadržano, vsak je risal svojo skico na manjši list papirja. Sama nisem imela niti najmanjše ideje, katera je moja vloga na taboru. Kako naj ustvarjam brez določene teme? Česa se lotiti kar iz nič? Ugotovila sem, da se s temi vprašanji nisem spopadala le jaz. Ta odprtost ustvarjanja je bila zame nekaj novega in neprijetnega. Ko smo s skupino začeli premišljevati o zadnjem dnevu in o predstavitvi delavnice, smo bili prisiljeni določiti, kako se bomo zadeve lotili.

S pomočjo Kristjana, ki je ves čas skrbel za motivacijo (poleg mentorjev Aleša in Jurija, seveda), smo sestavili scenarij za gledališko igro. Naslov igre je bil kmalu izbran: 'Stop making sense'. Igra je bila preveč tragična in nasilna, zato smo morali vsebino malo spremeniti in dodelati. Predstavljala sem eno izmed treh nimf, ki jih je Barbar moral rešiti.

Z Ano in Laro, ostalima nimfama, smo naredile kostume. Delo je bilo precej naporno, na koncu pa se je vseeno obrestovalo, saj smo s tem pridobile nove izkušnje in naredile lepe obleke za predstavitev. / Nina Vovk

for our play like the mythic bridge, the throne, the background and the nymphs' fountain. / David Štípa

...Alice in Wonderland...

Do you like Alice in Wonderland? When I came to this camp, I was supposing, that I will take part in a dramatic workshop, that we will do different etudes in different dramatic styles and so on, so I was a bit surprised by the connection of the art and drama workshop. But it doesn't matter, and when we were told we should do our masks and costumes with which and about which we will make the play, I found the inspiration right in the Lewis Carroll book. I know that now there is a new Tim Burton film about Wonderland in cinemas but without knowing about its look I needed to create my own type of wonder being's mask. I remember that really amazing characters in the book were card soldiers, armored with playing cards. I like them and that is why I decided to make a mask of a card fighter for myself. A few days later, I made a costume, too, but first I started with doing one pack of hand-made playing cards which have been attached to plastic base and with two big symbols of heart and spear made my helmet. I didn't want to destroy it with eyeholes, but because I cannot be a blind warrior, I had to cut small holes, which fortunately aren't too visible. Afterwards, I came to making my armour. I wanted to be fully defended, so as in days gone by, I created greaves, thigh and arm guards and shoulder armour, all in shape of cards, and at last a breast plate, a cuirass made from the greatest cards with diamond and heart. After finishing that work I didn't know what to do for a while, but then I imagined how it would look if I will be a terrifying warrior without any weapon. And that was my new task, to make arm as interesting as armour. For a few days I became a blacksmith and using hard paper, glue and tape I made two swords. The first was a

diamond sword used by myself, with the blade created from the seven of diamond. I have had some problems with it, then, because the blade broke in three different parts and I couldn't use it faster or it would bow down, but after two repairs, when it was still breaking, I was so angry I used rapid help - two pieces of wood can solve everything. Yes, it was a bit heavier than before, but now I was able to fight with it as fast and hard as I liked. The second weapon was also a sword, but designed like a real arm from old ages, something between the Roman long spatha and Celtic one-and-half hand sword. However, it was not me who used this sword. These two weapons would be crossed in battle in our play, because the spatha was the barbarian's, who is my enemy. "No one can go through!" I would say standing on the bridge. And I would be killed. / Filip Findura

...i imagined it cOmpletely differently...

I imagined what I'll be doing in the workshop completely differently, because I didn't expect it to be a mix of theatre. We combined different interests in a play for which we painted the background, made the costumes and masks and in the end performed it well. I liked the atmosphere in the workshop, which was very relaxed and happy.

Our creating remained in theatre circles. We got inspired by the books we got, which led our creative work all the way from body-painting to sewing.

22 It was my first year in the camp, and I liked it a lot. When I think of how many things I have done in those 10 days, how many people and friends I have met with which I will stay in contact of course...

We learned a lot. / Lara Markič

...Very fast we were more and more chilled...

The camp in/on Debeli rtič was a great experience. Because of its internationality here were participating students from different countries who made this camp more interesting. Foreign students came from Austria, Czech Republic and Serbia. Quickly I made several bonds with them and I felt great.

At the beginning our mentors separated us into different workshops, but it didn't separate us completely, of course. Every night we were chilling on the pier: chatting, singing and gazing the stars.

I was in the art workshop with interesting people. We made a good team. In our workshop there was always a good and positive mood. Very quickly we were more and more chilled and our level of creativity was rising. At the beginning we were shy and bounded but with time we started creating and accomplishing our ideas for real. From sketches to masks, costumes and scene. First I didn't have any idea how to start and what to do. I wasn't limited with any theme so what now? How to start from nothing? I realised that I wasn't the only one with those questions so we started to work as a real team and started with writing the continuity.

Kristjan, who was our mental support all the time (+Aleš & Jurij, of course), helped us with writing the continuity. We also chose the title: 'Stop Making Sense'. The play was too tragic and violent so we had to change and moderate it. I was acting as one of three nymphs, who were saved by a barbarian.

With Ana and Lara, the other two nymphs, we made our costumes. The work was tiring but fun and worth while because we gained new experiences and made beautiful dresses for the final presentation. / Nina Vovk

...Mosaic Of Our ideas...

May the force unite us once again!

Bumf humf oamf and the train trip over Slovenia was over, but as all endings are new beginnings the camp started.

These 10 days were over too fast. In our group we combined our ideas and expressions with a training of English and a weekly

course of Czech. Our group was built by people from different countries which was its big bonus which in the end gave out something unexpected and unique. With the 1st day we started to get familiar with the possibilities that art gives us and we decided what to do after doing a lot of thinking and we started hunting our goals. I started with creating a mask and finished with a barbarian costume.

As a group we decided to make a theater act which we built up from scraps of our thoughts and finished with glamour (:D). The point of the act was that each one of us put a piece of our thought into the act. I think what our 2 mentors tried to do with their different style – whatever you want and however you want was great as they got the best out of us.

The fact that our »crew« had something to it was suggested by our visitors, who came by often so the atmosphere was a combination of work and »chit-chat«. We also had regular coffee sessions in the mornings.

After an exhausting day we shook our hips and danced to the rhythms of Hip-Hop, and we also discovered some new words. Many people discovered the »ghetto gangster« in them which we clearly showed. But because our brain cells didn't want to sleep at 10.00 clock we continued our unity at the pier.

The camp was awesome and i hope that I'll be able to join it again.

May the force be with you! / Oliver M. Koltay

... MozaiK naših idej ...

Bumf humf oamf, pa je bilo konec popotovanja z vlakom preko Slovenije, ker pa je vsak konec nov začetek, se je začel Zoisov tabor!!!

Teh deset dni je minilo prehitro. V naši skupini smo združili naše ideje in izražanje s treniranjem angleščine in poletnim tečajem češčine.

Naša skupina je bila zelo raznolika, kar je po mojem bila njena prednost, kajti vsak je doprinesel svoje, kar je v končni fazi prineslo nekaj nepričakovanega in edinstvenega. S prvim dnevom smo takoj začeli spoznavati širok spekter možnih dejavnosti, vsi smo se po dolgem ali kratkem premisleku odločili in začeli zasledovati cilje. Sam sem začel z ustvarjanjem maske, zaključil pa sem pri barbarskem kostumu.

Odločili smo se, da bomo pripravili neke vrste dramsko igro, ki smo jo s sproščenim delom in zabavo sestavili in speljali do konca. Bistvo le-te je, da je vanjo vsak dal del sebe, tako da je neke vrste mozaik naših idej. Menim, da sta naša mentorja s svojim načinom – ustvarite kar hočete in kako hočete – iz nas iztisnila najboljše.

Dejstvo, da je naša četa imela nekaj na sebi, pa je tudi dokazovalo število naših obiskovalcev, tako da je bila atmosfera pri nas po navadi prijetna in smo vedno imeli kombinacijo dela in pogovora. Zadnje dni pa smo imeli tudi jutranje seanse s kavico.

Po napornem delovnem dnevu pa smo skupaj tudi malo pretresli boke in zaplesali v ritmu glasbe hip-hop, hkrati pa smo spoznali tudi različne zanimive izraze. Marsikdo med nami je odkril »geto gangsterja« v sebi, kar smo tudi jasno pokazali. Ker pa naši možgančki ob 22. uri še niso hoteli spati, smo druženje nadaljevali na »pomolu«, kjer smo doživeli marsikaj. Tabor mi je bil zelo všeč in upam, da se ga bom lahko znova udeležil. / Oliver M. Koltay

Anže

Miha

Matic

Jasna

Martin

Omar

Rok

Foto: Smiljan Šiška

astronomska delavnica

mentor: Matic Smrekar

astronomy workshop

Sprva smo spoznali nekaj splošnih dejstev o vesolju; pri teoriji velikega poka smo spoznali nastanek vesolja, njegovo življenje, morebitno smrt ter samo strukturo vesolja na vseh ravneh. Poučili smo se tudi o življenjskem krogu zvezd, o različnih vrstah zvezd, od superorjakinj do podprtitlikavk, o raznolikih

oblikah galaksij ter o tem, da smo prav vsi sestavljeni iz zvezdnega prahu. Vse naše zapetnice, ogrlice in uhani iz dragocenih kovin so lahko nastali le ob eksploziji supernove.

Zatem smo se posvetili svetlobnemu onesnaževanju. Zaradi neposredne bližine Luke Koper in Trsta so zvezde z Debelega

rtiča že v osnovi vidne zelo slabo, zanimalo pa nas je, koliko k temu prispeva zunanja razsvetljava Mladinskega zdravilišča in letovišča Debeli rtič. Prešteli smo vse svetilke, določili njihovo moč, nato pa z upoštevanjem oblike, postavitve in zasenčenosti le-teh ugotovili, da je tudi zunanja razsvetljava samega zdravilišča pomemben dejavnik pri lokalnem osvetljevanju neba. Prišli smo do zaključka, da je učinkovitost električne porabe svetilk v zdravilišču v povprečju 25-odstotna. Ta svetloba sveti na površine, kjer jo potrebujemo. Ostala svetloba sveti mimo, po travnikih, stavbah in v nebo, s čimer povzroča zdravstvene težave (bolezni, povezane s spancem, ra-

kava obolenja ipd.), bleščanje, siromašenje biodiverzitet in svetlobno onesnaženje neba. Rešitve problema so enostavne in astronomi smo jih predstavili v pisni obliki ter s plakatom.

Kot pravi astronomi smo se lotili opazovanja neba. Za začetek smo se naučili postavljati teleskope: čez dan smo postavili teleskop s filtrom za proučevanje Sonca, zvečer pa dva teleskopa za opazovanje Lune in Jupitra, kar so si lahko ogledali tudi ostali gostje zdravilišča na posebej za to

Foto: Matic Smrekar

Podnevi lahko astronomi opazujemo Sonce. V astronomski delavnici smo ga opazovali s posebej za to prirejenimi filtri. Sonce je bilo te dni žal v minimumu aktivnosti in peg na površju ni bilo.

During the day astronomers can observe the Sun, which we managed in the astronomy workshop with special solar filters. During that time the Sun was in a stage of minimal activity so there were no sunspots on the surface.

At first we learned a few facts about the universe; we focused on the structure, birth, life and death of the universe, learning the big bang theory.

We learned about the lives of stars from supergiants to subdwarfs, about different shapes of galaxies and about the matter we are made of. All our matter comes from the dust and nebulae throughout the universe. All our necklaces, ear rings and precious metals were created during supernovae explosions.

Later we focused on light pollution. Since we were positioned in the vicinity of Port Koper and Trieste the stars from Debeli Rtič were almost not seen. We were also interested in how strong the lights from the Youth Health Resort Debeli Rtič affects local sky brightness. We counted all the light sources, defined their power and with respect of their shapes, positions and degrees of shelter found that outdoor lighting of Debeli Rtič causes strong light pollution. We found that the efficiency of the lights is nearly 25%. This light goes to the roads and places where we need it. The other 75% goes to places away from the roads, to the buildings and to the sky. That light causes health problems (sleep deprivation, cancer, etc.), glare, contributes to the death of biodiversity and the light pollution of the sky. It is easy to solve this problem and the astronomy workshop presented these solutions in the paper and with a poster.

Foto: Matic Smrekar

pripravljenem javnem opazovanju. Na Soncu smo pričakovali sončne pege, vendar jih tokrat na površini ni bilo, kar se sklada s trenutno majhno aktivnostjo Sonca. Na Luni so bila lepo vidna »morja« (pravzaprav velika polja starodavne ohlajene lave), kraterji – še posebej tisti na robu med osvetljeno in temno površino Lune, kjer zaradi velikega vpadnega kota žarkov s Sonca najlažje vidimo sence. Na Jupitru je bilo možno opaziti rdečkaste pasove, Veliko rdečo pego, vidne so bile še štiri Galilejeve lune (Io, Evropa, Ganimed, Kalisto). Zvezdnih kopic, meglic in galak-

Foto: Smiljan Šiška

Preučili smo prav vsak primerek zunanje razsvetljave zdravilišča. Ugotovitve so katastrofalne, posebej za zdravilišče! Združili smo jih v predstavitev s plakatom in v poročilo s konstruktivnimi predlogi rešitev, ki je namenjeno vodstvu zdravilišča.

We studied every instance of outdoor lighting in the vicinity of the health care center. Our findings revealed a catastrophic situation.

sij s teleskopom zaradi močnega svetlobnega onesaženja in polne lune nismo mogli opazovati, smo pa zato spoznavali ozvezdja poletnega nočnega neba.

Sledilo je samostojno izdelovanje maket: izdelali smo maketo sistema Zemlja-Luna, s katero je mogoče pokazati sončni in lunin mrk, in dodali plakat z enostavno razlago obeh pojavov. Maketa sončnega sistema vsebuje v merilu izdelane modele vseh osmih planetov in v merilu narisane razdalje kroženja okoli Sonca. Naslednja maketa se ukvarja s Soncu bližnjimi zvezdami: v radiju 10 svetlobnih let se v tridimenzionalnem prostoru okoli Sonca nahaja 11 zvezd: od Proxime Centauri, ki je s 4,2 svetlobnimi leti Soncu najbližja zvezda, do Siriusa A, ki je najsvetlejša zvezda na nočnem nebu. Naslednji sklop maket vsebuje nekatera znana ozvezdja poletnega nočnega neba in se ukvarja z dejansko oddaljenostjo med zvezdami; na videz so zvezde v ozvezdju precej blizu, vendar se pogosto izkaže, da so si vse prej kot blizu. Prav vse omenjene zvezde in oz-

Like real astronomers we were also observing the night sky objects. In the beginning we learned how to use the telescope. During the day we observed the sun with special filters. During the night we set up two telescopes and observed the sun, the moon and Jupiter. The astronomy workshop group also prepared public observation of Jupiter and moon for all

the guests of Debeli Rtič Health Center. On the surface of the sun we expected sunspots but the sun is in the minimum of activity these days, so it left us with none. On the moon we could see “seas” (large fields of solid lava), craters – especially

Foto: Matic Smrekar

Foto: Matic Smrekar

Foto: Matic Smrekar

Združevali smo vesolje in lastno kreativnost. S kombinacijo obojega smo izdelali posamezne predele vesolja in s tem bistrili svojo predstavo o velikostih in razmerjih, ki vladajo našemu življenjskemu prostoru.

We combined space and our own creativity. With this combination we made some parts of the universe and with that we displayed our perception of relations and sizes that rule the space we live in.

vezdja sodijo v našo galaksijo, ki je del lokalne jate galaksij; to lokalno jato smo predstavili na maketi, kjer so vidni položaji galaksije (Rimske ceste), Andromeda in galaksija Trikotnik, poleg tega pa še oba Magellanova oblaka okoli Rimske ceste. Še višja organizacijska struktura v vesolju od jat galaksij so nadjate: tu smo predstavili maketo, ki prikazuje, kako so jate razporejene v prostoru.

V astronomski delavnici smo spoznavali vzroke, posledice, rešitve svetlobnega onesnaževanja, se naučili postavljati teleskop, opazovati Sonce, Luno, Jupiter, spoznali smo nekaj ozvezdij in delce vesolja spremenili v makete.

Foto: Matic Smrekar

Dnevni del delavnice je potekal v učilnici, kjer smo združevali kreativno in ekipno delo.

A daily part of the workshop took place in the classroom, where we combined creativity and team work.

on the border between the bright and dark part of the moon. There we could see nice shadows. On Jupiter we could observe red belts, the Great Red Spot and four Galilean satellites (Io, Europe, Ganimed, Calisto). Because of strong light pollution and the presence of the full moon we were not able to observe star clusters, nebulae and galaxies but we observed the constellations of the summer skies.

After the observations every participant created his own model of the typical structure in the universe. We made a model of the Earth-moon system that enables us to show solar and lunar eclipses. We explained those phenomena with a poster. The Model of the Solar system includes sizes of all eight planets and their distances from the sun in real proportions. The next model deals with 11 stars close to our sun in a 10 light year radius – from the closest 4.2 ly distant Proxima Centauri to the brightest star on the night sky, Sirius A. The next models include some famous constellations of the summer sky. The

stars in the model are in appropriate distances and positions so when you stand in the position of our sun you can see the right constellation. All the stars and constellations in the models are inside our galaxy (Milky Way) which is one piece of our local cluster of galaxies. We presented our local cluster in a model that shows the Milky Way, the Andromeda galaxy and the Triangulum galaxy among a few smaller ones, like the Magellan clouds. An even more highly organized structure in the universe is our local supercluster of galaxies – we presented a model of the position of clusters of galaxies inside our local galaxy supercluster.

In the Astronomy workshop we learned causes, consequences and solutions of the light pollution problem, we learned how to set up and use the telescope, how to observe the sun, the moon and Jupiter, learned some constellations and put the pieces of our universe into models by ourselves.

Zadnji večer smo predstavili izdelke svoje delavnice. Astronomi smo modele pomanjšanih posameznih področij vesolja izdelali v učilnici in jih predstavili ostalim.

On the last evening we presented our results - models of smaller parts of the universe.

Foto: Smiljan Šiška

For UMMI participants and our neighbours on Debeli Rtič astronomers prepared public observations of the night sky. At first we observed constellations. Later on we observed Jupiter and the moon.

Astronomi smo za vse udeležence UMMI in vse svoje sosede na Debelem rtiču pripravili javno opazovanje. Sprva smo opazovali ozvezdja, nato pa smo si ogledali še Jupiter in Luno.

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Smiljan Šiška

moč besed v meni

power of words within

mentorica/mentor: Taja Kramberger

Literatura daje videti, kar še ni bilo videno ali česar ljudje, zasuti z dnevnimi opravili, ne vidijo ali ne znajo videti. Pomeni povedati drugače, spraviti v literarno govorico, ki ni povsem običajna, četudi uporablja vsakdanje besede. Se naučiti zavzeti določeno perspektivo, svojo perspektivo. Opaziti šope morske trave na obali Debelega rtiča, je eno, podobo opisati kot črno laso obalo, ki jo češe morje, pa drugo.

Delavnica je bila avantura, na kateri smo srečevali pesniške oblike (kolažna poezija, brisanka, prosti verz, haiku) in nekatere prozne zapise (kratka zgodba, esej) ter jim skušali prisluhniti tako, da bi spoznanja v nas odmevala in sprožila nove misli in

podobe. Obiskali smo Kosovelovo hišo v Tomaju in skušali razumeti, kaj pomeni verz Tomasa Transtroemerja »Vsak človek je napol odprta dver, ki vodi v sobo vseh«.

Mislim, da so moje punce uspele razumeti, da je literatura najprej vaja iz opazovanja, poslušanja, niansiranja, ubesedovanja (domnevne) tišine, kompozicije in gradnje, celo ritmiziranja človeških izkušenj in spoznanj. Šele potem jo nadarjenost lahko angažira in – če je močna – osveži, obrne na hrbet, odpre v nove razsežnosti.

Taja Kramberger, mentorica

Literature provides insight into things, which were not seen yet or into things that people, burdened with daily business, don't see or can't see. It utters things differently, it means putting them in literary language that is not entirely the same as daily talk, though it uses the same words. One has to learn how to take a certain perspective when looking over the world, his/her own perspective. To see tufts of seaweed at the shore of Debeli rtič is one thing, to describe this image as a black-haired shore, combed by the sea is another.

The workshop was an adventure; we met various poetic forms (collage poetry, s. c. blackout poetry, free verse, haiku) and prose records (short-story, essay), and tried to listen to them in a way that would stimulate our comprehension, echo in us,

and possibly trigger other, new thoughts and images. We also visited Srečko Kosovel's house in Tomaj, and attempted to understand the verse of Thomas Transtroemer: »Every human is a half open door / that leads to everybody's room«.

I think my girls have managed to understand that literature is firstly an exercise on observation, listening, nuancing, on putting things and (putative) silences into words, training in composition and construction, even rhythmicizing the human experiences and cognitions. Only after that can the talent engage literature, and if the talent is strong, then literature can be turned over, refreshed and opened into new dimensions.

Taja Kramberger, mentor

Foto: Tereza Hausmanová

Veš, koliko zgodb, zelenih in sivih?
Koliko misli, rdečih in belih?
Koliko usod, mlačnih in igrivih?
Veš, ne gane občutkov mojih otopelih.

Valsharess

“Trgovino zapušča z majhno papirnato vrečko in nekaj kovanci v roki. S prazno vrečko in solznih očih.” Literatura je tu zato, da poveš, kar čutiš in česar ne. Da poveš, kar si izkusil, in izživiš tisto, česar ne upaš izkusiti. Nerazumljiva in abstraktna, a hkrati preprosta in dostopna. Če poleg dodamo še krasno mentorico Tajo Kramberger, kup ljudi z različnih koncev Slovenije, nekaj obiskovalcev iz tujine ter morje in sonce – potem dobimo UMMI. Prijeten tabor v znamenju učenja, zabave in, ah, no, prezgodnjega vstajanja. / Sabina Čarli

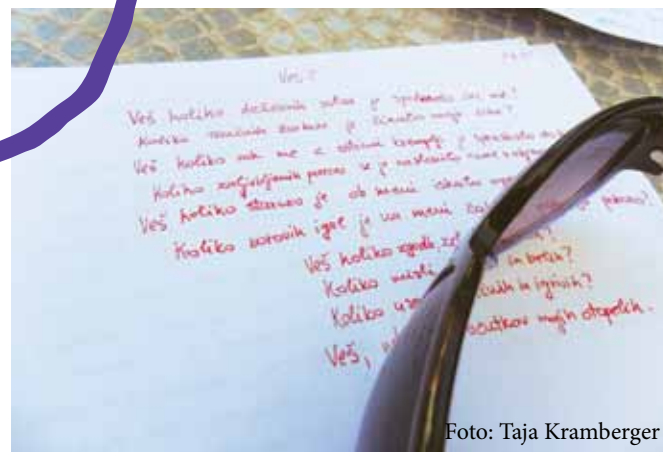

Foto: Taja Kramberger

Valovi valovijo proč od mene.
Bi to morala jemati osebno?

PROGRAM N.1

Če nisi ekspert, ne muči drugih.
Izlij svoje misli na papir
ter se izogni nepotrebnim preprirom z mamó.

Preprosto pozabi.

To je odgovornost.

/ Tjaša Divjak

Foto: Tereza Hausmanová

The waves undulate away from me.
Should I take it personally?

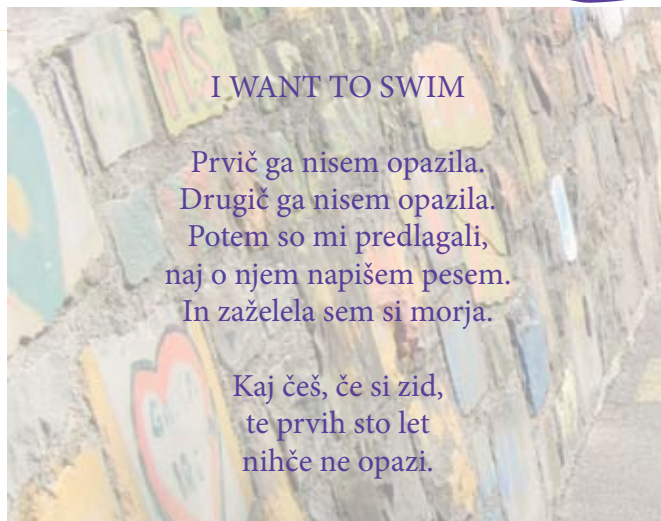
PROGRAMME No. 1

If you're not an expert, don't torture others.
Pour out your thoughts on the paper
and avoid unnecessary conflicts
with your mother.

Simply forget it.

That's responsibility.

/ Tjaša Divjak

“She is leaving the shop with a small paper bag and a few coins in her hand. Empty paper bag and her eyes full of tears. Literature exists with a reason – you can tell what you feel and what you don’t, you can tell what you have experienced and what you shouldn’t. Impossible to understand and abstract, but also simple and accessible. If we add our great mentor Taja Kramberger, a bunch of people from different parts of Slovenia, a few visitors from abroad, sea and the sun – then we get UMMI. A nice camp coloured with learning, fun and, oh well, early waking up. / Sabina Čarli

Participating in this workshop improved my creativity in writing. I discovered that I can write a poetry however I didn’t think so before. I absolutely fell in love with writing a haiku. I like it because I can just put my thoughts on paper in quite a “mystery” way. I also learned more about Slovenian authors, for example Srečko Kosovel who is a very interesting person and I want to read some of his books. I really enjoyed being in this workshop and I want to thank to our mentor Taja and other participants. / Tereza Hausmanová

I will always remember UMMI 2010 summer camp because of many amazing experiences. I think time in our literature workshop was well-spent. I like talking about literature and besides that I improved my sense for modern poetry and prose which I didn’t know much about before. I was inspired by evening lectures which helped me to get known something new. Therefore I very enjoyed sport activities in free time. Some of the most important things of this summer camp are hanging out, dancing and evening time which provided us making new friendships and a lot of fun. / Mirjam Homar

I enjoyed my staying in this camp. The atmosphere was great. In the literary workshop I found out from where my passion and love of literature are coming out. Literature is so pure and fresh. With the help of our mentor Taja Kramberger, the participants of literary workshop were introduced to some new forms of prose and poetry. I have never imagined that I am capable of writing a haiku or a short story. I’m leaving this camp full of inspiration and new ideas. / Mateja Kralj

Foto: Taja Kramberger

Tiny and lost,
like sugar in the tea;
slowly disappearing

Droben in izgubljen
kakor sladkor v čaju;
počasi izginja

* V Literarni delavnici je sodelovala tudi Ana Dejanović. Njen prispevek najdete v študentskem delu. / In the Literary workshop also participated Ana Dejanović. Her contribution can be found in student part.

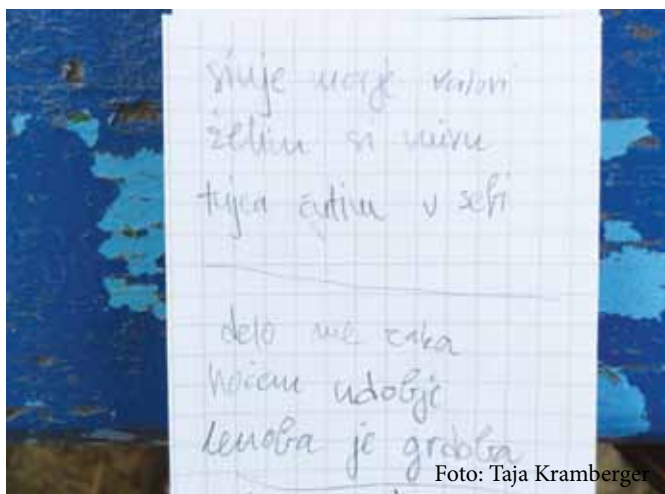

Foto: Taja Kramberger

Meni se mudi,
življenje teče hitro.
Nekoč se konča.

I'm in a rush,
life is happening so fast.
One day it ends.

Tabor UMMI 2010 mi bo za vedno ostal v spominu po nešteti neponovljivih doživetjih. Menim, da je bil čas, ki sem ga preživela v literarni delavnici, dobro izkoriščen, saj imam rada pogovore o književnosti in sem poleg tega tudi vsaj malo okrepila čut za sodobno poezijo in prozo, o kateri sem prej vedela le malo kaj. Izredno so me navdušila večerna predavanja, ki so mi odkrila še mnogo nepoznatih obzorij in idej za spoznavanje novih znanj. Prav tako me je veselilo biti del športnih aktivnosti, ki so se dogajale v prostem času. Najpomembnejši deli tabora se mi zdijo druženje, ples in večerno dogajanje, ki so nam omogočili sklepanje novih prijateljstev in mnogo zabave. / Mirjam Homar

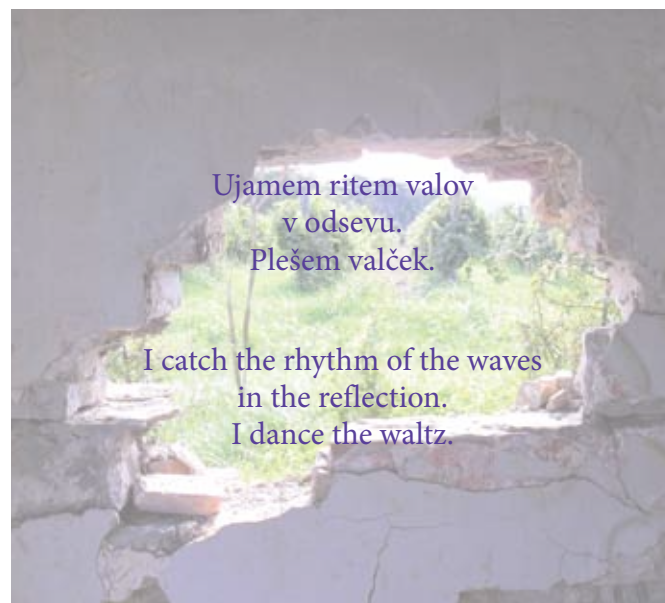
Foto: Taja Kramberger

Foto: Taja Kramberger

Foto: Taja Kramberger

Na taboru sem uživala. Vzdušje je bilo odlično. V literarni delavnici sem znova ugotovila, zakaj tako obožujem literaturo. Literatura je čista, sveža in pristna. S pomočjo naše mentorice Taje Kramberger smo udeleženke literarne delavnice spoznale nekatere nove oblike poezije in proze. Nikoli si nisem predstavljal, da sem dejansko sposobna napisati haiku ali kratko zgodbo. S tabora zdaj odhajam polna navdiha, inspiracije in novih zamisli. / Mateja Kralj

stopamo na trg ustvarjalnosti 2010

luka - rižana - dišavnice

38

idejni projekti udeležencev tabora

40

moč skupinskega mišljenja

tea cup

hitri čolnički v zatoku

v iskanju izgubljenega miru

pismenost

še malo lepote

škafca razmišljanja

vodni kefir z meliso

panteizem in mokomati

vikend paket

korak za korakom

pristaniška trgovina

seme - vir življenja

besede

čutna izkušnja močvirja

pot ≥ cilj

odpadek naj ne bo samo odpadek

pot doživljajev

38 Letošnji študentski tabor za Zoisove štipendiste je bil zasnovan nekoliko drugače kot običajno, saj študenti niso bili razdeljeni po skupinah, ampak so se vsi udeležili vseh delavnic, v katerih so dobili vpogled v najrazličnejše tematike, povezane z raziskovalnim delom in s prostorom, v katerem se je odvijal raziskovalni tabor.

Poleg predavanj Ksenije Benedetti o protokolu, nevrofiziologa Ranka Rajovića o razvoju možganskih celic in sinaps v povezavi s šolskim sistemom ter delavnice o finančni pismenosti, ki sta jo vodila Alenka in Matevž Malej, so se udeleženci posvetili predvsem trem raziskovalnim temam, predstavljenim v nadaljevanju. Njihova naloga je bila, da na osnovi novih informacij in spoznanj izdelajo idejni projekt, ki bi lahko služil temu prostoru in ljudem, ki tu živijo ali pridejo sem na obisk. Tako so nastali projekti, ki so se tematsko navezovali na eno ali več delavnic ali na vzporedno dogajanje in lasten miselni tok.

Namen delavnice arhitektura in prostor, ki jo je vodila arhitektka in urbanistka Bernarda Bevc Šekoranja, je bil spodbuditi študente k razmišljanju o prostoru, dejavnostih in konfliktih v njem. Z obiskom edinega slovenskega mednarodnega tovornega pristanišča, Luke Koper, smo spoznavali pomen prostora, meje in mere v prostoru, načine načrtovanja prostorskih ureditev, izoblikovali lastne predstave in mnenja o posegih v prostor in o iskanju kompromisov med različnimi interesi v trikotniku družba – ekonomija – okolje. Ogledali smo si predstavitveni film Državnega prostorskega načrta Luke Koper, spoznali postopek, problematiko in

izzive sprejemanja prostorskega akta ter podrobneje spoznali dejavnosti v pristanišču. Ogledali smo si tudi posamezne terminale in postopke skladiščenja ter izliv reke Rižane. Poleg tega smo lahko tudi preverili, kako Luka Koper skrbi za okolje, ugotavljali, kateri so ključni elementi zmanjševanja obremenitve okolja, ter si ogledali ekoplovila in zaščitna sredstva, ki skrbijo za čiščenje morja in hkrati preprečujejo njegovo morebitno onesnaženje.

V sklopu raziskovalne teme o povodju Rižane pod vodstvom zagovornika narave Iztoka Geistra smo si ogledali gornji tok reke Rižane. Ob samem izviru in tamkajšnjem zajetju pitne vode smo se seznanili s tipologijo izvirov, rečno dinamiko, geomorfologijo reke, favno in floro in t. i. biološkim minimumom kot posledico odvzema pitne vode za potrebe človeškega prebivalstva.

V zvezi s povodjem reke Rižane smo si ogledali slikovito slapovje na njenem pritoku Rakovcu in se seznanili s tipologijo slapov.

Študenti so z zanimanjem prisluhnili pripovedi o duhovnem pomenu rečnih izvirov, tako tudi Rižanskega, in soglašali z mentorjevim mnenjem, da je preprečevanje javnega dostopa do izvira nesprejemljivo. Svetost tega prostora potrjujejo tudi dva tamkaj zgrajena objekta: romarska cerkev Marijinega vnebovzvetja in ezoterični labirint zdravilca zemlje Marka Pogačnika.

V okviru delavnice o sredozemskih dišavnicah in zdravilnih zeliščih, ki jo je vodila dr. Liliana Vižintin, smo obiskali zeliščarsko kmetijo Hribar v Kuteževem ob Ilirski Bistrici, kjer so udeleženci tabora lahko spoznali zdravilne rastline, zelišča in dišavnice, ogledali so si travnike in polja, kjer se zelišča nabirajo ali gojijo, odkrili metode nabiranja in sušenja rastlin ter izdelave čajev, tinktur in mazil. Spoznali so uporabnost posameznih delov rastlin za zdravljenje specifičnih obolenj in težav ter odkrili, katera zelišča se priporočajo pri čiščenju organizma, višanju odpornosti in vitalnosti telesa.

Udeleženci so nato ustvarjalno uporabili pridobljeno znanje za predstavitev in promocijo zdravilnih rastlin, ki uspevajo v slovenski Istri in so del njene naravne in kulturne dediščine, tako da so individualno ali v parih izdelali zelo zanimive izdelke v obliki besedila, praktičnega izdelka, računalniške predstavitve, animacije, igrice, pesmi in podobno ter jih predstavili pred skupino. Sledila je igrica, pri kateri so udeleženci ugotavljali imena dišavnic samo na osnovi vonja. Pri tem smo lahko ugotovili, da so si udeleženci zapomnili veliko večino imen in tipičnih vonjev posameznih rastlin.

40 Eden izmed ključnih ciljev tabora je bilo iskanje idej, ki bi lahko pripomogle k okolju prijaznemu razvoju območja reke Rižane. Pri individualnem iskanju idej je to zahtevna naloga, saj smo navajeni na tradicionalno linearno reševanje zastavljenih problemov. Kreativno mišljenje je še posebej zahtevno, saj je pri ustvarjanju inovativnih idej ključen indirektni pristop, zato po navadi dobimo izjemne ideje predvsem v dveh okoliščinah – ob kakšni dejavnosti, ki ni direktno povezana z iskanjem idej, in pri komunikaciji v večji skupini.

Na taboru smo se preizkusili v pisanju skupnega bloga: počasen začetek je bil poln predvidljivih stavkov in standardnih izrazov, vendar se je pokazala resnična moč skupine že nekaj minut kasneje. Debata je postala živa, ideje originalne, besedne zveze divje (omenjeni sestavek lahko najdete na blogu tabora pod naslovom Sinhronizacija preplašenih možganov). Vzporedno razmišljanje v skupini omogoča velik korak stran od tradicionalnih metod razmišljanja, ki so linearne in hierarhične po naravi. Skupinsko razmišljanje vodi k večji zagnanosti posa-

meznikov pri iskanju novih idej, bolj sproščenemu odnosu med udeleženci debate in nasploh k višji kvaliteti dialoga.

Prav tako je v skupinskem pogovoru pomembna uporaba tehnik za izdelavo novih idej. K izvirnosti idej pripomore tudi uporaba provokativnih izjav, ki po navadi pripeljejo k svežim, originalnim odzivom. Predpogoj za uspešnost skupinskega razmišljanja je tudi ustreznost posameznikov v skupini. Udeleženci potrebujejo veliko dobre volje, nekaj zagnanosti in željo po iskanju kvalitetnih idej, česar pa po navadi na naših taborih ne manjka.

Predlagam torej, da bi se namesto individualnega iskanja idej polastili izjemnega potenciala skupine. Skupaj bi poiskali nekaj primernih idej in bi nato vsako nastalo idejo določili skupini z vsaj tremi člani. Prepričan sem, da bi bile take ideje (in tudi končni izdelek), ki bi nastale na podlagi takega sistema, polne iskrive domišljije, izjemnega zagona in neizmerne izvirnosti.

moč skupinskega mišljenja

Ivan Romanovski

Foto: Andrej Dvornik

Foto: Andrej Dvornik

Foto: Andrej Dvornik

One of the key objectives of the camp was to seek ideas that could contribute to environmentally sound development of the area surrounding the river Rižana. Creative thinking is particularly difficult, because the search for innovative ideas requires an indirect approach and we usually get outstanding ideas primarily in two situations – when performing activities not directly related to the search for ideas and while debating within larger groups.

At the camp we tried writing a joint blog. In the beginning, progress was painfully slow, phrases terribly predictable and words tediously standard, but a few minutes later the real power of collective thinking became apparent. Debate became lively, original ideas started flowing, wild phrases emerged and the experience turned out to be a rather pleasant one (this blog can be found at the camp blog under the heading “Sinchronizacija preplašenih možganov”).

Parallel thinking in the group is a big step away from traditional methods of thinking, which are linear and hierarchical in nature. Collective thinking leads to a more relaxed attitude among the participants and to a higher quality of dialogue in general. Successful brainstorming also greatly benefits from different techniques for creating new ideas, like the use of provocative statements, which often lead to fresh, original responses. The importance of good will, some enthusiasm and a desire to find quality ideas between participants is not to be overlooked. Thankfully there is no shortage of those personal qualities at our camps.

Due to reasons described above I propose the following model. Together we would find some appropriate ideas and afterwards distribute those ideas in groups of at least three. I am sure that such ideas and the final product, which would occur under such a system, would be full of sparkling imagination, exceptional momentum and boundless originality.

Ves postopek od semena do okusnega čaja, pripravljenega v TEA CUP, je prikazan na shemi. Priprava čaja se začne že pri izbiri semen. Semena rastlin, ki jih uporabljamo za izdelavo čajev TEA CUP, so vzgojena doma, rastline pa so ekološko pridelane. Del rastline, ki je primeren za pripravo čaja, najprej posušijo. Posušene dele, ki se imenujejo droga, še enkrat sušijo, tokrat z zamrzovanjem, da ohranijo čim več lastnosti. Sledi ekstrakcija liofilizata, ki predstavlja prašek za pripravo čaja TEA CUP. Kupec si na avtomatu izbere vrsto čaja, v avtomatu se zmešata vreła voda ter prašek in čaj TEA CUP je pripravljen. Čaji TEA CUP bi bili v osnovi nesladkani. Sladkor bi kupec po želji dodajal s pritiskom na gumb med samim pripravljanjem čaja. Za sladkanje bi bili na voljo rjavi in beli sladkor ter tudi med. Na voljo bi bila tudi limona, vendar kot koncentrat.

Avtomati za pripravo čajev TEA CUP bi bili postavljeni na turistično privlačnih točkah, fakultetah, v nakupovalnih središčih, zdravstvenih domovih, bolnišnicah, zdraviliških centrih. Na voljo bi bilo več vrst različnih zeliščnih čajev. Vsaka posamezna vrsta čaja TEA CUP bi imela tudi edinstven učinek, ki bi bil jasno naveden pri imenu čaja. Na začetku bi bilo na voljo sedem čajev TEA CUP. Poleti bi se pestri izbiri

tea cup

Barbara Pulko

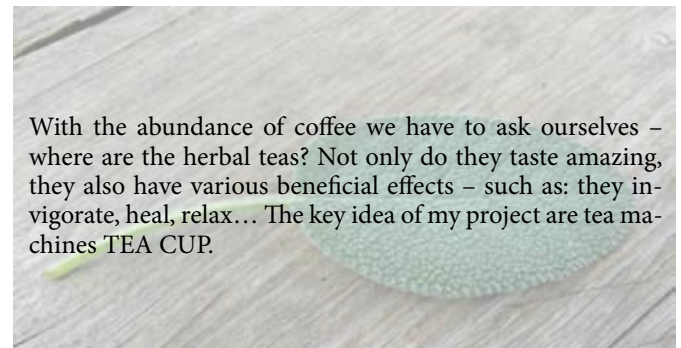
Naš tempo življenja se bistveno razlikuje od tempa naših prednikov. Način življenja od posameznika zahteva koncentracijo v najbolj stresnih situacijah, kar ima za posledico pomanjkanje energije in različne zdravstvene težave. Pomanjkanje energije se nadomešča z različnimi poživilji, kot so kava, čaj, energijske pijače, pripravki iz guarane ... Zdravstvene probleme si večina lajša z zdravili, vendar je zadnje čase vse večji poudarek na zdravem načinu življenja in izkoriščanju zdravilnih učinkovin, ki jih ponuja narava. Vir le-teh so lahko tudi naravni zeliščni čaji, ki blagodejno vplivajo na naše zdravje in počutje. Ker je priprava svežega čaja onemogočena na vsakem koraku, bi bili avtomati za pripravo čajev TEA CUP odlična rešitev.

čajev pridružila še dva vnaprej pripravljena ledena čaja, da bi se lahko kupci prijetno osvežili v poletnih mesecih. Na avtomatih TEA CUP bi bilo poleg pripravljenega čaja mogoče kupiti tudi mešanico čajev posušenih rastlin za pripravo čajev doma ter prave čaje ostalih proizvajalcev.

Ime Čaja	Lastnost	Sestavine
DIVJA BOMBA	Poživlja	Rožmarin, citronka
VEVERIČKA	Razvaja	Kamilica, citronka, šipek
LAHKOTNA POEZIJA	Razvaja	Rožmarin, meta, poprova meta, kopriva
UČENJAK	Pomirja	Melisa, rožmarin, ginko
PIŽAMAR	Pomirja	Melisa, kamilica, baldrijan
ČAROVNIJA	Blaži bolečine	Melisa, žajbelj, kamilica, pelin
SMUČARSKA IDILA	Sprošča in pomirja	Citronka
LEDENA POŽIVITEV	Osvežuje – poletni čaj	Žajbelj, bezeg
MAESTRAL	Osvežuje – poletni čaj	Lipa, kamilica

With the abundance of coffee we have to ask ourselves – where are the herbal teas? Not only do they taste amazing, they also have various beneficial effects – such as: they invigorate, heal, relax... The key idea of my project are tea machines TEA CUP.

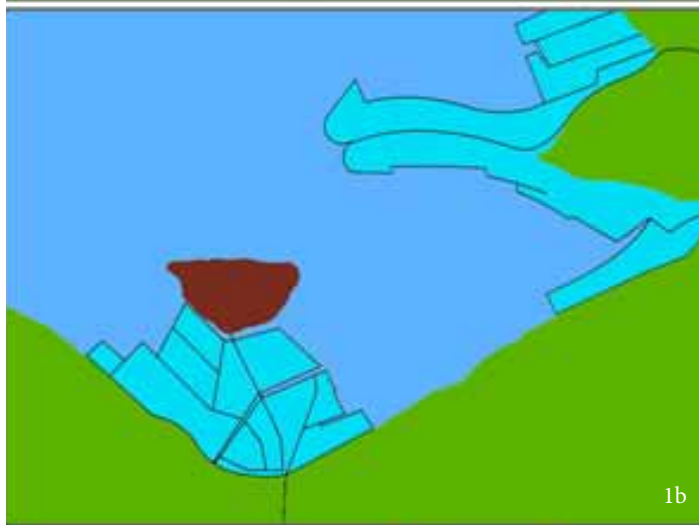
Nastanek Škocjanskega zaliva in kasneje zatoka je ozko povezan z urbanim razvojem samega mesta Koper in njegove okolice. Med prve zametke nastanka bi lahko uvrstili že urejanje površin za soline, ko so bili narejeni prvi bazeni za izhlapevanje vode, ki so jo dovajali v času plime (slika 1b). V 50. letih prejšnjega stoletja so ob mestu Koper začeli graditi pristanišče – Luko Koper, ki se je širilo proti Ankararanu. Škocjanski zaliv je postajal čedalje bolj zaprt – postal je zatok (slika 1c). Na območju lagune kljub vsemu ni zrastle predvidena industrijska cona, kot je bilo sprva načrtovano, ampak je bilo leta 1998 zavarovano z zakonom (Zakon o naravnem rezervatu).

hitri čolnički v zatoku

Tadej Koderman

Pozicija tribun, trasa proge s strugami in pretočna cev reke

Če dobro razmislimo, je za nastanek zatoka kriv človek. Zakaj potem ne bi smeli posegati v območje, če smo ga naredili sami? Mhm, ker pač ne gre, so mi odgovorili. Vendar pa je neizpodbitno dejstvo, da je interes marsikoga sprememba zatoka v nekakšno mesto vodnih športov. Zato bom vseeno predstavil svojo idejo o poligonu za dirke z mini čolni – Jet Boat (slika 2).

Jet Boat pomeni manjši čoln na reaktivni pogon. Vozi se po vodnih strugah, ki so širše komaj štiri do šest metrov. Progo predstavlja mreža strug (slika 3), ki jih je potrebno prevoziti v določenem vrstnem redu.

Ker pa morje v koprskem obalnem delu spreminja višino v razponu 1,5 metra, bo potrebno urediti še stalno višino vode in progi. To se bo rešilo z dvometriskim dvigom gladine na celotnem območju poligona. Pod nasip se bodo s pomočjo cevi speljale trenutne struge, tako da se voda ne bo nabirala na robovih in bo ohranjeno trenutno pretakanje vode.

Tak poligon bi v Koper priklical veliko turistov, športnikov in pa velika mednarodna tekmovanja. Tako bi mesto na zunaj pridobilo na prepoznavnosti in ugledu, navznoter pa bi se to gotovo poznalo kot dodaten vir dohodkov v občinski blagajni.

Vožnja Jet Boata sredi poligona (foto: <http://www.oregonjetsprint.com/images/151%20first%20on%20track.JPG>)

With this project I am trying to show one other way of using Skocian's inlet. There can be built many polygons for different water sports. I describe the simple plan for Jet Boats polygon. The building of such a polygon would consist of three phases. First, the river Rizana would get a bypass under the polygon. Second, the tribunes would be built. At last, a two meter dike would rise over all the polygon. Channels for boats would be made simultaneously.

46 »Narava govori in človeški rod ne posluša.« Že pred dobrimi sto leti je Victor Hugo zaslutil vrzel med najpomembnejšima akterjema na svetu – človekom in naravo.

Naša življenja ne bi bila tako zelo komplicirana, če bi živeli v skladu z načeli narave. Slednje posameznik odkrije le, če se popolnoma prepusti okolju. Naravo predstavlja vse, kar nas obdaja in določa, ne glede na to, do katere mere se tega zavedamo. Kar je žalostno, je dejstvo, da si človek 21. stoletja ne upa vzpostaviti tesnejšega stika z naravo, sploh ker to obenem pomeni spoznati samega sebe. Naj se zdi še tako drzno, ampak moja ideja je zastavljena kot celovita življenjska filozofija, temelječa na harmoničnem sobivanju; človeštvo se mora vrniti nazaj k naravi.

Se kdaj vprašate, čemu človek vsako poletje hrepeni po morju? Zaradi osvežitve? Idiličnega okolja? Časa zase? Seveda, vse to je umevno samo po sebi. Smisel življenja je za nekatere ležanje na plaži z možgani na off in čivavo na straži, hkrati pa morje dolgoročno nudi tudi osvoboditev okov, ki človeka počasi, a vztrajno ukleščajo. Živeti ob morju pomeni imeti neposreden dostop do te ključne celice telesa sveta. Sama voda kot osnova morja pa je dodatno simbol očiščenja. Človek, ki z morjem diha sleherni dan, si kmalu eksistence brez tega elementa ne more več predstavljati. Če se v morje tako ali drugače ne poglobi, je vsakršen dopust na obali brez smisla. Vrhunca počitnikovanja ne bi smel predstavljati all-inclusive paket, marveč razvoj odnosa z morjem.

v iskanju izgubljenega miru

Ina Ülen

foto: Sabina Bele

Esencialno je sprejemati vsa živa bitja in jih dojemati kot enkratne individuume in hkrati zrcalo samega sebe. Kot sinonim zdravega in poduhovljenega bivanja se občutno pogosteje uporablja vegetarijanstvo. To zmotno ni le način prehranjevanja, ampak tudi življenjski stil, ki kot eden izmed redkih omogoča neposredno povezanost človeka z naravo. Nenaravno bi bilo siliti ljudi, da ga začnejo prakticirati, najpreprosteje jih je pustiti, da se o njegovih blagodejnih učinkih na mentalno higieno prepričajo sami. Prav nič se v naravi ne dogaja prisiljeno in preneglo. Delovanje človeka na naravo pa se odraža v njegovi nenehni želji po napredku, večji storilnosti, večjem dobičku. Posledice teh aktivnosti pa so podrlle ravnotežje v njunem odnosu in s tem močno ogrožile naravne pogoje življenja. Namesto da bi človek težil k poglobljenemu spoznavanju narave in njene zakonov, jo s svojim razvojem degradira in onesnažuje.

Današnji človek vedno redkeje in težje sprevidi, da je za zdravje, razvoj in nenazadnje kvalitetno življenje potrebno ohraniti naravo čim bolj čisto, torej takšno, kot je. Človeštvo skratka potrebuje nova, večja očala, ki bi to omogočila. Obstaja nevarnost, da tako visoka dioptrija kmalu ne bo več dostopna.

My main idea is based on general philosophy about the harmonic coexistence of mankind and nature. It might be daring to expose such a thought, because we all know there will always be inequalities in people's perceptions of nature as well as remnants of the past. But we have to believe in a brighter future – you never know if you don't try.

48 V svetu je ena izmed metod medsebojne primerjave razvitosti držav odstotek pismenih prebivalcev, saj je ta temelj za veliko hitrejše in lažje širjenje vseh informacij. Države po vsem svetu vlagajo veliko denarja v dvig pismenosti svojih državljanov.

Podobno bi lahko v svetu kapitalizma poučevali finančno pismenost, ki je sposobnost razumevanja financ. Bolj natančno se nanaša na posameznikovo sposobnost sprejemanja učinkovitih odločitev na področju financ. Če kdaj, smo prav v zadnjih letih vsi občutili in spoznali krhkost svetovne ekonomije. Ljudje po vsem svetu ostajajo in postajajo revni, ker nimajo znanj, povezanih s funkcioniranjem financ.

Kljub temu obstajajo ljudje, ki se zavedajo tega problema in ga skušajo ublažiti. Tako smo na taboru prisostvovali izjemno zanimivemu predavanju Alenke Malej in njenega soproga z naslovom Finančna pismenost. Prišel sem do ideje, da bi to tematiko poučevali v izobraževalnih ustanovah že od mladih nog. K temu bi dodal tudi povezane psihološke teme. Tako je že dolgo znano, da modeli, ki temeljijo na analogiji med možgani

in računalnikom, čeprav lahko pojasnijo veliko pojavov, niso popolnoma pravilni. Človeške finančne odločitve ne temeljijo samo na temeljih logike, ampak veliko vlogo igrajo tudi t. i. človeške pristranosti. Kognitivne pristranosti (ang. Cognitive bias) so človekove tendence, da delajo sistematične napake in enakih predpogojih, osnovane na kognitivnih faktorjih in ne na dokazih.

Moja ideja je, da bi povezano snov finančne pismenosti in psihologije formirali v šolski predmet v osnovnih in srednjih šolah. Program bi bil prilagojen različnim starostnim skupinam otrok in mladostnikov. Začeli bi v petem razredu osnovne šole. Mlajši bi se učili predvsem na praktičnih primerih iz svojega vsakdana, npr. kako prihraniti za nov mobilni telefon, katera ponudba za nov mobilni telefon je najboljša ipd.

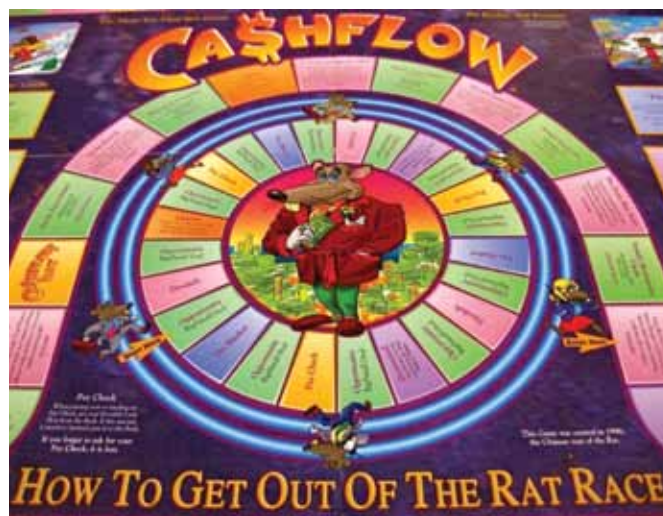
Starejše bi pritegnili s pogovori o temah, ki se takrat dogajajo in so povezane s predmetom ter srednješolce zanimajo (globalna ekonomska kriza, igre na srečo itd.). Mladi vseh starosti bi ob pouku uporabljali interaktivne aplikacije na medmrežju.

pism€nošt

Tadevž Ropert

Foto: Ana Herman

Ena izmed finančnih iger, primernih za uporabo v šolah

V žaru finančne igre (foto: Ana Herman)

Igrali bi za to področje posebej osnovane igre in vsako šolsko leto organizirali tekmovanja v le-teh. Igre bi potekale z navideznim denarjem.

Verjamem, da bi lahko opazili veliko pozitivnih učinkov takega izobraževanja – začeni z zagotavljanjem večje gospodarske stabilnosti države, preko manjše možnosti zlorab do večje avtonomije v življenju ljudi. Skratka, komunikacija in finance sta stebra moderne kapitalistične družbe; če učimo ljudi pisati, zakaj jih ne bi tudi upravljana s financami.

My idea is to educate youngsters in schools to understand finance. We could achieve this with interesting realistic games, pragmatic examples from everyday life, current economical topics and contests adjusted to particular ages. Financial literacy has many benefits, like economic stability, less money fraud and greater life autonomy. Achieving financial literacy is almost as important as ordinary literacy.

Foto: Andrej Dvornik

Torej se da. In sedaj ideja. Nad vse te hektarje grdega spustimo mlade, še neuveljavljene arhitekta, da raztegnejo barvni in oblikovni spekter, dajo luki umetniško vrednost in jo hkrati naredijo bolj skladno z naravo. Seveda to ne bi smelo pomeniti kakršnekoli izgube funkcionalnosti. Postala bi ponos Kopra, domačini bi poleg zgroženosti imeli priložnost občutiti, da jim je luka nekaj podarila. Izboljšali bi lahko prostorsko organizacijo. Delavci bi se počutili kot del nečesa višjega, zagotovo bi boljše in lažje prispevali k uspehu. Pristanišče bi postalo atrakcija za turiste. Mladi umetniki bi dobili proste roke in izjemno priložnost za uveljavljanje.

Res je lepoto težje neposredno pretvoriti v statistične številke in grafikone o uspehu, vendar nam primeri »polepšanih« industrijskih stavb po svetu lahko dajo zalet za tak projekt. Samo povezovanje med gospodarstvom in umetnostjo, med družboslovjem in naravoslovjem ter med »polepemhrepenečo« čutnostjo in razumom lahko osmisli človekovo stremljenje k celovitosti.

še malo lepote

Neža Muhič

Luka Koper. Toliko hektarjev uspeha. Tako velika površina grdega. Kako naj obala sprejme sivino hrupa v tem škatlastem, brezbarvnem svetu? Bitja lepote smo.

Spomnim se na toplarno sredi Dunaja, ki jo je vsestranski umetnik Friedensreich Hundertwasser (če ime slišite prvič, naj vas bo sram) spremenil v arhitekturno pravljico, polno mehkih, neravnih linij, navdihujočih barv in iskrivih detajlov. Toplarna je prej kot grd industrijski objekt v središču mesta predstavljala grozo in temačno stran ene najlepših evropskih prestolnic. Zdaj sodi med glavne umetniške spomenike, Dunajčani so ponosni nanjo, turisti obiščejo mesto zaradi nje.

Drugi primer: postojanka ob avtocesti malo pred Dunajem, isti arhitekt. Spet stavba s primarno funkcionalno vrednostjo, ki se je prelevila v objekt zanimanja. Ljudje se tam ustavijo, da bi lahko bili del te lepote in brezmejnosti človekovega ustvarjanja.

Local people here are very stressed and angry about Luka Koper. It presents a loud, grey industrial area, which does not fit into nature at all. In centre of Vienna, there was a heating station renovated by Hundertwasser and suddenly it became an extraordinary artistic monument; tourists from all the world go there to see it and Vienna's people are proud of it.

We are the creatures of beauty and I think we could find a solution for Luka Koper here. We could give a chance

to young architects to prove themselves by renovating the boring, grey, ugly buildings in Luka, making them unique, colourful, magical. It would improve the space organization, employees would feel good working there, it would be an attraction for tourists and local people would feel like they have been given something by Luka.

For a better future we should associate economy with art, soul with mind.

Hundertwasserjeva toplarna (foto: http://www.finfacts.ie/artman/uploads/3/Incinerator-Fernw_rmewerk-Spittelau-vienna-July062010.jpg)

Postaja ob avtocesti (foto: http://www.nyu.edu/classes/reichert/sem/city/images/hundertwasser_restaurant.jpg)

52 Naj bežimo ali gradimo? Večna dilema ustvarjalnih ljudi. Vsak želi biti učinkovit član družbe, graditi skupnost, hkrati pa se v njej tolikokrat počutimo zgolj kot statisti, figure na igralnem polju.

Današnji šolski sistem je univerzalno orodje za ustvarjanje ljudi, ki ne znajo več razmišljati z lastno glavo, ampak zgolj sledijo navodilom. Vse temelji na učenju podatkov in brezsmiselnemu ponavljanju le-teh – nikjer pa ni divergentnega razmišljanja, spodbujanja asociativnega mišljenja. Posledično pa naše sinapse, povezave med živčnimi celicami ali nevroni, čedalje bolj krnijo.

Problem je v tem, da je ta način zelo ustaljen in ga je težko spremeniti. Popolna ukinitvev testov tipa: prav – narobe bi mogoče bil način, vendar preveč radikalen, da ne bi naletel na takojšnje neodobranje.

Vsaka drastična sprememba je potrebna počasnega uvajanja. Tako bi za začetek v osnovnih in srednjih šolah lahko organizirali nekakšne »miselne« tedne, v katerih bi se delalo predvsem na intenzivnem razmišljanju. Da pa stvari ne bi izgledale dolgočasne, bi vse skupaj predstavili v realno okolje.

Škatla razmišljanja

Janja Mirtič

Foto: Andrej Dvornik

Foto: Andrej Dvornik

Postavitev poligona asociativnih zgodb v Mladinskem letovišču in zdravilišču Debeli rtič

Predlogi miselnih točk:

1. Zakaj so tam? Na poti najdeš rdeč pikčast lonec, tri kose oglja ter oranžen korenček.
2. Napolni košaro. Prideš do različno velikih kamnov, ki so zloženi od najmanjših do največjih, zraven pa je postavljena košara, v katero je potrebno zložiti vse kamne, in to tako, da se da košaro tudi zapreti.
3. Sproščanje. Na tej točki zarjoveš kot medved, da te zvočni senzor spusti naprej.
4. Urjenje spomina. Zapomni si 10 besed, napisanih na kamnih.
5. Pomagaj zajčku v hišico. Zajčka, navezanega na vrv, ki visi z veje drevesa, je potrebno s pomočjo nihanja spraviti v hišico. Ker pa se je zajec očitno poredil, skozi vrata in okna ne more vstopiti. Najdi rešitev!
6. Prečkaj reko. Tu se nahaja simulacija problema prečkanja dolge, široke, divje reke. Ta problem rešujeta dva, za pomoč pa jima je samo zelo dolga vrv.

Foto: Andrej Dvornik

Should we run or should we build? The all-time question of all gifted people. We all want to be socially useful but at the same time we usually just become figures on the playing field.

I think that the school system is the one to blame, because they do not teach us how to think, just how to obey. Changes are needed and the first step would be if we prepare some special learning ground for divergent thinking. I'm giving you here just an example how this could be in Debeli Rtič.

1. Nekdo je pozimi tam postavil snežaka.
2. Veliko otrok gre instinktivno zlagat najprej manjše kamne, ko bi morali najprej večje, da potem zapolnijo manjšoče prostore.
3. To je pravzaprav sprostilna točka, ko se s pomočjo zvoka znebiš odvečne energije.
4. Namig: s pomočjo neumnih oz. smešnih zgodbic si stvari tudi vstran.
5. Rešitev za zajca se nahaja pri stranskih vratih, ki so dovolj velika; tako mora otrok pomisliti na to, da lahko vrv zanihala.
6. Sicer težje razumljiv problem brez vizualnega prikaza. Rešitev je posledica okljuka, ki ga naredi reka, tako lahko eden po obrežju reke do konca okljuka in potem z vrvjo potegnemo drugoga čez reko, na drugo stran.

vonj po citronkah, limoni. Ker se eterična olja ne mešajo z vodo, je namakanje melise v hladni vodi po navadi neuspešno, medtem ko se pri segrevanju z vročimi poparki določene snovi celo uničijo in poškodujejo.

Znanost se na področju biotehnologije zelo hitro razvija in nam s tem omogoča uresničevanje najbolj norih zamisli, ki že mejijo na domišljijo. Z vpogledom v DNA in človeški genom smo postali ustvarjalci in oblikovalci lastnosti živih bitij. Zaradi številnih etičnih problemov je realizacija teh idej danes še zelo omejena. Gen si lahko predstavljamo kot osnovni načrt oz. recept, celico pa kot tovarno, ki po navodilih izdelava točno določene snovi.

Ob poznavanju genov melise bi izbrali gen, ki določa vonj in okus melise. Gen melise bi nato s pomočjo biotehnološkega inženiringa vstavili v genski zapis bakterije. Ko bi bakterije vzgajali v primernem mediju, s hranili, pri primerni temperaturi in na vlagi, bi le-te poleg ostalih snovi proizvajale tudi melisina eterična olja, njihov zdravilni učinek pa bi ostal nespremenjen. Ker bi bakterija konstantno izločala eterična olja

vodni kefir z meliso

Tjaša Udir

Vsi vemo, da v vročih poletnih dneh brez osvežilne pijače preprosto ne gre. Ko sem zamišljeno sedela na obali, se mi je prikradla misel, kako narediti hladno, osvežilno pijačo s posebnim okusom, hkrati pa bi bila zelo dobra za zdravje.

Zanesla sem se na staro kavkaško tradicijo o kefirju. Gre za pijačo, ki so jo tamkajšnji otroci pili namesto vode. Že sam podatek, da je Kavkaz edino področje na svetu s povprečno starostjo prebivalcev okoli 110 let, je dovolj zgovoren. Kefir proizvajajo bakterije in kvasovke, ki živijo skupaj v sožitju. Kljub vsem zdravilnim učinkom ljudje niso navajeni njegovega vonja in okusa.

Prešnila me je zamisel, da bi združila zdravilne učinke kefirja s prijetnim vonjem in okusom melise. Iz melise izhajajo posebna eterična olja, ki pričarajo

neposredno v vodni medij, nimamo več problemov z njihovo hlapnostjo in raztapljanjem. Hkrati pa bi združevala pozitivne lastnosti kefirja in melise. Oba hkrati pa poživljata duha in upočasnjujeta staranje. Melisin kefir bi lahko pili brez skrbi, vsak dan, saj nima nobenih stranskih učinkov.

Glivice melisinega kefirja dobro preplaknemo z mrzlo tekočo vodo in jih stresemo v dvolitrsko posodo. Prilijemo vodo, dodamo sladkor, fige in limono. Kefir lahko zori največ tri dni, v tem času se bakterije razmnožujejo in za svojo rast uporabljajo sladkor, zato je končna pijača manj sladka kot sicer. Vsebino precedimo v posodo za pitje. Po vsakem zorenju se količina glivic poveča za približno dve žlici. Kefir ne sme priti v stik s kovino, zato lahko uporabljamo samo lesene žlice in plastična cedila oziroma gazo. Najboljši kefir je star med 24 in 48 ur. Boljši je s trdo vodo, nekateri pa priporočajo celo dodati koralni kalcij. Melisin kefir shranjujemo v hladilniku.

Melisin kefir bi se zelo dobro skladal z mladinskim zdraviliščem in letoviščem Debeli rtič, saj ga povezujejo skupne točke, kot je zdravje. Prav vse sestavine so naravne, nekatere tudi medit-

MELISIN KEFIR	MELISA	KEFIR
	deluje pomirjujoče proti zaspanosti žalosti tesnobi slabosti napenjanju krčih migreni menopavzi nespečnosti razdraženost	delujeta proti stresu poživljata duha upočasnjujeta staranje

Tabela: Zdravilne lastnosti melisinega kefirja

eranskega izvora. Pijača je primerna za vse starostne skupine, še posebej zanimiva za bolnike, otroke oziroma za ljudi, ki se želijo umiriti od vsakodnevnega vrveža. Osvežujoči kefir z okusom melise bi v poletnem času postal zanimiva tržna niša na obalnem področju. Postrežen z nekaj kockami ledu ter okrašen z melisinimi cvetovi, bi zagotovo privabil številne žejne turiste.

Recept za melisin kefir:

- uporabimo 2-litrsko stekleno posodo s pokrovom
- 6 žlic bakterij in glivic melisinega kefirja
- 4 do 6 žlic rjavega sladkorja, ki ga lahko zamenjamo z medom
- 1–2 suhi slivi oz. figi
- 1 limona
- 6 rozin

The idea is to reunite two natural organisms: melissa and water kefir to make a healthy, fresh, innovative drink by the use of biotechnology.

56 Ob pogledu na smaragdni, idilično romantičen izvir reke Rižane nam v ušesih odzvanjajo pompozni verzi Krsta pri Savici. V samoti, varno skrita pred nevedneži, se bohota ta malo poznana reka, edina, ki izvira na Slovenskem in se izliva v slovensko morje. Nekaj magičnega navdaja ta kraj, to se čuti, in to so vedeli že naši poganski predniki, da so tu zgradili svoje svetišče. Danes ob izviru stoji cerkva. Bioenergetiki so tu zgradili labirint. Vere tu izgubijo svoja imena in postanejo eno, narava nas prevzame in nas vse napravi za svoje čistilce.

Kratka in vendar razgibana reka je dom mnogo živalim, rastlinam, je zavetišče ljudem. Kraj je brezčasen, vsa modernizacija bi se zdela odveč. Nostalglični mlini pripovedujejo zgodbe o mlinarstvu, gospodarski dejavnosti, ki je žal že skoraj povsem zamrla.

panteizem in mokomati

Martina Hrovat

Foto: Andrej Dvornik

Vse odpisano pa ni nujno tudi pozabljeno. Industrializirano, masovno pridobivane hrane pomeni tudi slabšo hrano. Pesticidi, škropiva, termično obdelovanje hrane, beljenje, čiščenje; vse to slabša kvaliteto hrane. Mnoge bolezni modernega človeka so posledica slabe hrane, ki nam ne zagotovi potrebnih hranil, pač pa le kalorije. Ljudje se zavedajo te problematike in vedno več jih kupuje ekološko pridelano hrano, četudi je dražja.

Mlini na Rižani so primer, kako bi lahko tradicionalno združili z modernim. Obnovev in ponovno odprtje mlinov, ali vsaj enega, kjer bi mleli slovensko, ekološko pridelano moko, bi se lahko dobro uveljavilo. Moka je pomembna, saj na njej temelji človekova prehrana. Prebivalci iz okolice Rižane bi lahko kupovali kvalitetno moko za peko kruha in drugih jedi. Zaradi velike podražitve kruha bo morda sčasoma vedno več ljudi peklo kruh doma, za to pa bi bila ta moka kot nalašč.

V večjih obalnih mestih bi se lahko postavilo »mokomate« – naprave, kjer bi se kupilo moko, mleto v rižanskih mlinih. Podobna metoda se v Sloveniji že uveljavlja za mleko. Kljub višji ceni mleka v mlekomatih kot v trgovini se veliko ljudi odloča za nakup tega mleka, ker se zaveda, da je kvalitetnejše in

naravnejše. Morda bi pri moki naleteli na enak pozitiven odziv. Na avtomatih za moko bi lahko kupili več vrst moke v poljubnih količinah: belo, črno, polnozrnato, koruzno, rženo itd. Vsak »mokat« bi oskrboval en mlin ali pa bi isti mlin oskrboval več »mokatov«.

Naravno okolje nudi človeku veliko dobrin, ki jih lahko izkorišča in s tem narave ne rani. Žal se ljudje tega premalo zavedamo. Ponovno odprtje mlinov in postavitve »mokatov« bi utegnilo pomeniti novo tržišče v Sloveniji, bilo bi v dobro ljudi in ohranilo bi izviren videz Rižane. To bi bila naložba v ljudi in naravo.

The River Rižana has the most idyllic, gorgeous spring. It's a deep emerald colour and the peace and quiet of the nearby landscape makes the visitor deeply religious – it has been worshiped by pagans, Christians and bioenergeticists. The River was known for its flourmills, but they have all been closed down. I think it would be wise to reopen some mills, to provide the citizens of Primorska healthy and home-milled flour. In bigger towns on the coast it could be sold in special machines for flour, similar to those for milk.

Foto: Andrej Dvornik

vikend paket

Petra Triller

PREBUDITEV TELESA IN PRENOVA DUHA

ZAKAJ?

Zaradi vsakodnevnega hitenja in vedno napornejšega življenjskega tempa je na voljo rešitev, ki vas bo odpeljala na pot proti kakovostnejšemu doživljanju narave, stran od »kručnosti« sveta.

KJE?

V Škocjanskem zatoku, naravnem rezervatu, ki je mokriško za-
vetje številnih živali in rastlin, prostor, kjer se življenje ustavi.
(slika 4, slika 6)

KDAJ?

Ob koncu tedna, čez vse leto, ob vsakem vremenu in
razpoloženju.

ZA KOGA?

Za vse, ki si želite poživitev, neke čudovite izkušnje, ki jo
doživite v manjši skupini ljudi, ki ima največ šest udeležencev
na eno prebivališče.

KAJ VAS BO PREVZELO?

- Aktivno sodelovanje vseh udeležencev skozi ves dan.
- Bivanje v lesenih hiškah brez vode in električne napeljave.
(slika 1, slika 2)
- Prehrana: biološko pridelana hrana, priprava čajev s
pomočjo zelišč.
- Jutranje meditacije. (slika 3)
- Večerna masaža: relaksacija za vse telo, uporaba eteričnih
olj in koščkov iz narave.
- Duhovna rast.
- Opazovanje okolice v popolni tišini in mirovanju, poglo-
bitev vase.

- Prebiranje duhovnih knjig.
- Spoznavanje rastlinstva in živalstva.
- Priprava zeliščnih čajev. (slika 5)
- Pridelava medu.
- Izdelava naravnega mila, šamponov in krem.
- Obleka: vsi udeleženci na začetku dobijo enaka oblačila,
izdelana iz naravnih materialov, ki niso vpadajoča in so sklad-
na z barvami narave.

V času obiska se ne nosi nakita in drugih modnih dodatkov, ure se odstranijo, saj čas tam ni pomemben.

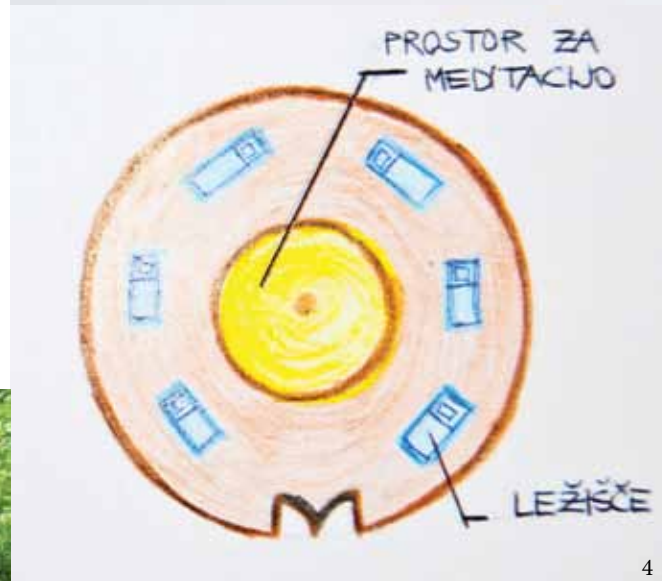
Pri vsem skupaj sodelujejo strokovnjaki z različnih področij: medicine, farmacije, alternativne medicine, biologije ...

Take vrste ponudba pomeni povečanje turizma, prepoznavnosti in s tem tudi dohodkov, pri čemer pa bi z že prej omenjenimi storitvami minimalno posegli v dragoceno naravno območje.

If you are longing for a short break from everyday life and if you wish to enjoy nature, then our »weekend offer«, which includes massage, meditation, symbiosis with nature and finding the very essence of nature, is just the right thing for you.

Join us in our nature reserve Škocjanski zatok, where you will be born again.

60 Mladinsko zdravilišče in letovišče Debeli rtič leži na najlepšem delu slovenske obale.

Področje mediteranskega parka je skrbno urejeno, vseeno pa se pojavljajo kraji, kjer je gibanje invalidov oteženo. Predlagam nekaj idej izboljšanj.

Varnost v prometu in ustrezna cestna infrastruktura sta prioritetni nalogi vsake skupnosti. Na poti iz Ankarana do Debelega rtiča je opaziti gost promet, veliko je nevarnih odsekov, kljub

Nevaren odsek (foto: Marko Muhič)

korak za korakom

Marko Muhič

temu pa pločnik še ni zgrajen. Težki finančni časi nikakor ne morejo biti izgovor za neaktivnost. Urejanje tega odseka se mora začeti čim prej.

- Ob vstopu v zdravilišče naletimo na zapornico, okoli katere pa ni ustrezne poti za invalide. Invalid mora za vsak vstop v zdravilišče pozvoniti za dvig zapornice, kar je povsem nesmiselno.
- Del poti je potrebno le malo razširiti.

Tudi kolesarska steza je nujno potrebna (foto: Marko Muhič)

Zvonec (foto: Marko Muhič)

Izvir reke Rižane je izjemnega pomena za obalo, prav tako je v bližini zgrajen zanimiv labirint, po katerem pa invalidi ne morejo iti, ker je preozek. Kot dopolnitev obstoječemu labirintu bi lahko zgradili še enega, tokrat iz žive meje ali drugega primerne grmičevja. Ta bi bil seveda primeren tudi za osebe na vozičku.

Znano je, da se človek izjemno dobro počuti v vodi. V neposredni bližini zunanega bazena na Debelem rtiču bi se lahko zgradila podvodna opazovalna postaja, do katere bi vodilo posebno dvigalo. Na ta način bi obiskovalci dobili tudi izkušnjo bivanja pod vodo.

Ozka pot na desni (foto: Marko Muhič)

Pot, ki vodi do morja, je precej strma in predstavlja nevarnost za osebe na vozičkih, prav tako je težavno vzpenjanje. Predlagam ureditev položnejše klančine z vmesnimi ravnimi odseki.

Pogled od spodaj

Debeli Rtič lies on the most beautiful section of the Slovenian coast. The area of Mediterranean park is well maintained, although there are a few places that could be improved, regarding especially disabled people.

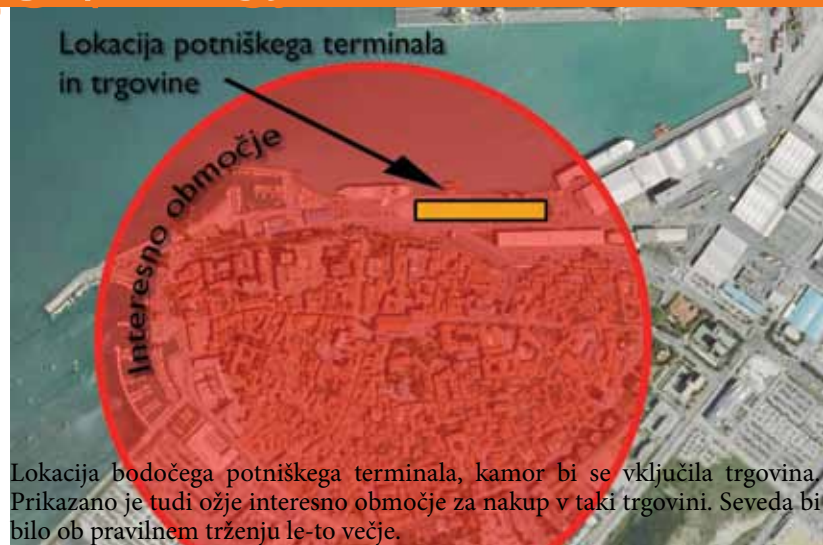
v porečju Rižane, Krasu ... V ta namen bi bilo smiselno oblikovati trgovino, ki bi jo vključili v območje načrtovanega potniškega terminala. Trgovina bi bila na voljo lokalnemu prebivalstvu, turistom, ki pridejo na obisk v Koper, ter zaposlenim v luki in njenim obiskovalcem. Izgledala bi kot klasična trgovina z živili, tj. trgovina s pultom, kjer bi prodajali trgovci, ki bi poznali ozadje določenega izdelka in bi znali za vsak izdelek primerno svetovati. To bi bil ravno nasproten princip današnji brezosebni nakupovalni izkušnji. S tem bi se povečala socialnost pri nakupovanju in izkustvo pri doživljanju Luke Koper. Luka Koper bi se morala predstaviti z izdelki, ki bi bili zanimivi tako za prebivalce Kopra in turiste, ki bi trgovino obiskali ob prihodu v mesto. V luki že sedaj gojijo oljke, iz katerih pridelujejo oljčno olje, ki ga dajejo v dar svojim poslovnim partnerjem. Nekaj teh steklenic bi lahko prodajali tudi širši javnosti. Luka Koper tudi obdeluje biološke odpadke, iz katerih izdelujejo kompost in zemljo, kar zna biti zelo uporabno za sajenje rož, ki bi tako polepšale videz oken in vrtov. Uporabiti bi morali zelo zanimivo oblikovanje embalaže, ki mora biti ekološko, funkcionalno in predvsem kvalitetno, tako kot njena vsebina. Ker v pristanišču že upravljajo z dvema polslanimi vodnima vrtnama, se mi zdi zanimivo to vodo uporabiti kot naravno slanico

pristaniška trgovina

Andrej Dvornik

“Kako povezati ljudi z industrijskim središčem, Luko Koper? Težko, boste rekli, vendar vam s tem besedilom mečem polena pod noge, ali kamin, ali žar. No, kakorkoli.”

Prebivalci Kopra se venomer pritožujejo, kako Luka Koper ne naredi ničesar za njihovo boljše počutje, ne navezuje stika z njimi, se ne posvetuje z njimi o idejah, ki bi koristile njim in pristanišču. Luka Koper se že sedaj trudi za to, da je okolje, v katerega posegajo, karseda čisto in primerno za kakovostno bivanje. Manjka pa stik lokalnih prebivalcev z dejavnostjo in življenskim utripom v luki. Ta povezava je zelo očitno majava. Okrepili bi jo lahko s ponudbo izdelkov, ki predstavljajo naše edino pristanišče, in tako omogočili lokalnemu prebivalstvu vpogled v dejavnost, ki je za njih koristna, luki pa bi omogočili vpogled v dejavnost, s katero se preživljajo v Kopru, na Brkinih,

Lokacija bodočega potniškega terminala, kamor bi se vključila trgovina. Prikazano je tudi ožje interesno območje za nakup v taki trgovini. Seveda bi bilo ob pravilnem trženju le-to večje.

Prikaz notranjosti trgovine. Pomembna točka je strežni pult.

za naravno konzerviranje živil. Lokalno prebivalstvo in koprsko zaledje bi bilo predstavljeno s svojimi tipičnimi izdelki. Na Brkinih se prideluje veliko sadja, zelenjave ter zelišč, ki bi jih lahko prodajali v obliki različnih proizvodov. Sveže sadje, domače brkinske marmelade, sokovi, žganja, posušena in sveža zelišča za kuhinjo in čaje, med. Za vse prodajne artikle bi poskrbeli, da bi bili pristni domači in kakovostni ter uporabni tudi

Foto: Andrej Dvornik

za prodajo kot spominki, seveda bolj s poudarkom na uporabnosti za lokalno skupnost. Enako velja za Kras in Koper, kjer bi na račun prišla kakovostna vina ter ribolovna dejavnost. Prav tako bi se lahko v tej trgovini predstavil tudi Škocjanski zatok, predvsem s spominki in informacijami o naravnem parku sredi mesta in industrije. Izgled trgovine bi bil zelo pomemben. Potrebno bi jo bilo vključiti v okolje, torej upoštevati načela istrske gradnje in uporabljati značilne lokalne arhitektonske elemente tudi v notranjosti. Vina bi tako zložili v lični vinski kleti, kruh v pletene košare. Zemljo iz luke bi spravili v vreče iz naravnega materiala, slanico napolnili v glinene čutare, zelišča shranili v platnene vrečke ...

Foto: Andrej Dvornik

Residents of Koper very often complain about how the Port of Koper doesn't make their lives easier, that they are not trying contact with them, they are not consulting them about ideas how to make the port better and nicer to them. The port is already trying to cut the pollution to make a cleaner and nicer environment. Human contact with activity and life beat in the port is missing and that is the greatest issue. This connection is very obviously creaky. It needs to be stronger in the means of making and selling the products that they are presenting our largest port and that will bring an insight for the local community and tourists, and also vice-versa.

64 Po mojem mnenju nosi beseda seme veliko simbolike. Ponazarja življenje, razvoj, obstoj. Zanimivo je, kako veliko stvari je odvisnih od kvalitete tako majhne stvari, kot je seme. Ko človek seje rastlino, bo uporabil seme, ki nakazuje, da bo ta imela zelene lastnosti. Podobno stori, ko želi gojiti drobnico in, navsezadnje, ko želi ustvariti lastne potomce. Vsa živa bitja nosimo v sebi nagon za ohranitev vrste, kar pa brez kvalitetnega semena ni mogoče. Vendar smo bili ljudje prevečkrat samooklicani sodniki tega, katero seme je dobro in katero ni. Človek je grobo posegel (in to še naprej počne) v naravno selekcijo živih bitij, kar povzroča izumiranje vrst, ki bi sicer uspevale v okolju, ki jim je bilo za to namenjeno. Moj cilj, ki bi ga rad dosegel s svojim projektom, je, da bi poskusil zaščititi avtohtone vrste, značilne za ta prostor. To bi storil enostavno tako, da bi shranil

njihova semena (genski material). Ideja je zrasla iz bizarnega prebliska, ki sem ga doživel med plavanjem (semenska banka za ljudi z visokim IQ), in se z več miselnimi preskoki, moralnimi dilemami in živahnimi, skoraj posmehljivimi debatami razvila v zdajšnjo.

V gensko banko bi rad shranil genski material vrst, značilnih za Debeli rtič, območje Rižane, Škocjanskega zatoka in Brkinov. Škocjanski zatok je neverjeten in je eden izmed največjih virov naravne raznolikosti, zato je ohranitev avtohtonih vrst v tem okolju še toliko bolj pomembna. Tukaj najdemo največ različnih vrst ptic v Sloveniji, takoj za Sečoveljskimi solinami. Poleg živalskih in rastlinskih vrst (zelišča, sadje, zelenjava, žita, slanuše, ptice, ribe, dvoživke, plazilci, sesalci), ki jih najdemo na navedenih območjih, bi seveda shranil tudi genski material

seme - vir življenja

Filip Agatič

Foto: Andrej Dvornik

Seme (foto: <http://www.fiddlersgreenfarm.com/catalog/images/Sesame-Seeds.jpg>)

Podpornik ideje in potencialni donator pred razpadajočo stavbo hotela Paradiso (foto: Marko Muhič)

zdravega, lepega in inteligentnega domačina. Tudi ljudje smo namreč ogrožena vrsta (ironično, predvsem zaradi nas samih), še posebej inteligentni, sposobni, inovacij polni ljudje, ki so v družbi prevečkrat spregledani, potisnjeni na rob.

Gensko banko bi postavil v bližnjo okolico izvira reke Rižane, ki jo androgeni dejavniki omejujejo že precej časa. Tam se namreč nahaja neugledna, razpadajoča stavba nekdanjega hotela Paradiso. Lokacija mi je všeč predvsem zato, ker za izvedbo projekta ne bi bilo potrebno še dodatno posegati v okolje. Šlo bi za obnovo in reintegracijo že obstoječega objekta v prostoru, ki je sicer bogat s floro in favno.

Menim, da se je potrebno zavedati okolja, v katerem živimo, in skušati ustvariti simbiozo z ostalimi, s katerimi si ga delimo. Moj idejni projekt je zgolj kurativa za storjene napake. Veliko učinkoviteje bi bilo, če bi človek prepustil naravi, da izvaja selekcijo med bitji. Obžalovanje za vrstami, ki jih je s svojo nepremišljenostjo iztrebil človek, je namreč veliko večje.

This project talks about natural diversity in this region and presents an idea for stopping species going extinct. My idea is a kind of gene bank, where DNA of every species could be preserved. That way we could have at least a bit of insurance not to lose our precious herbs, birds or even people.

Foto: Andrej Dvornik

besede, črke
besede in besede;
dejanj pa ni

words and letters
words, words, words;
yet actions never come

besede

Ana Dejanović

Ker sem bila prijavljena v tabor za študente, sem se literarni sekciji pridružila z nekajdnevno zamudo, česar pa zaradi odlično zastavljenega in izpeljanega programa sploh nisem občutila. Z mentorico in petimi dijakinjami smo spoznavale različne oblike literarnega ustvarjanja, od haikujev preko kratke zgodbe vse do eseja. Pri tem me je osebno najbolj navdušil odprt in inovativen pristop do vseh pisnih načinov izražanja in način, na katerega smo zbirale ideje za ustvarjanje lastnih izdelkov. S tabora torej ne odhajam le z mnogo novimi navdihmi za ust-

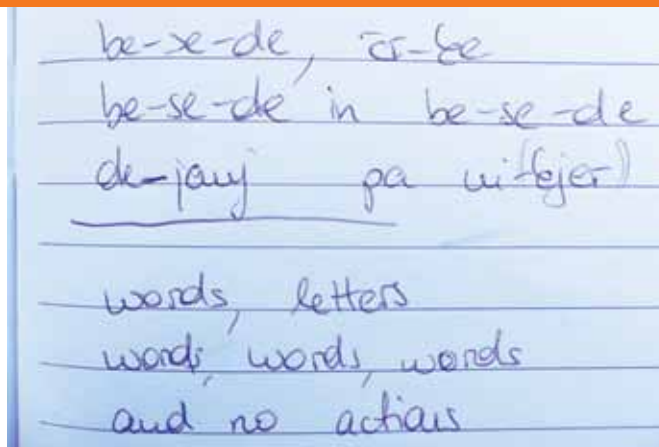

Foto: Smiljan Šiška

temačnost noči,
spokojnost in tišina,
ptič zažvrgoli

darkness of the night,
calm and quiet,
a bird warbles

varjanje tako besednih kot nebesnih kreacij, temveč, kar se mi zdi še bolj pomembno, s številnimi novimi načini za iskanje in videnje navdiha v vsem, kar me obdaja. Na tem mestu bi se rada iskreno zahvalila naši mentorici Taji Kramberger za vse, kar je z ogromno energije in z velikim veseljem storila za nas, ter vsem udeleženkam literarne sekcije za mnogo zanimivih pogovorov, idej in literarnih kreacij.

Since I applied to the research camp for students and not for pupils, I joined the literature section a few days after the course had already begun. However, because the course was excellently planned, catching up was very easy. Our mentor helped us get to know different forms of literary creations, starting with haiku and then continuing with short stories, essays and more. What I liked most was the innovative approach to all written forms of expression and the way in which we were gathering ideas for our writing. I'm leaving this research camp not only with many new inspirations, but (what I think is even more important) also with numerous new ways in which I can see and find inspiration in everything that surrounds me.

68 Naravni rezervat Škocjanski zatok me vedno znova navdušuje, navdušil pa me je tudi tokrat in me navdal z idejo, kako ga predstaviti obiskovalcem na drugačen način.

Škocjanski zatok predstavlja oazo na pragu Kopra. V preteklosti so bile na tem območju soline, ki so jih kasneje izsušili ter zasipali. Nastala je plitva polslana laguna, obdana z rastišči slanuš in trstičjem, ter sladkovodno močvirje z vlažnimi in močvirnatimi travniki. Zaradi grobih posegov človeka v ta prostor je bil ogrožen obstoj mnogih rastlin in živali, korak v drugo stran pa je bil projekt Ohranitev in renaturacija Škocjanskega zatoka. Sladkovodni del močvirja so oblikovali in uredili krožno učno pot z opazovalnicami, polslana laguna pa je ostala navdih mojim idejam.

Dobila sem zamisel, da bi lahko obiskovalcem postal dostopen tudi ta del močvirja, in sicer prav tako preko sprehajalne poti, ki bi ga obkrožala. Ta obsežen brakični del naravnega rezervata je zelo pomembno prezimovališče vodnih ptic (npr. martinci, prodniki in škurhi) ter rastišče slanljubnih rastlin in slanuš (npr. osočnik, členkar, mrežica). Poleg sprehajalne poti pa bi v laguno umestila tudi čim bolj neopazen lesen tunel, ki bi vodil skozi različne habitatne tipe (rastje na različni vrsti tal).

Tunel bi bil oblikovan tako, da bi se obiskovalci v posameznem habitatu preko različne gostote deščic osredinjali na posamezen čut. Vid bi poudarjale široko razširjene deščice ter daljno-

čutna izkušnja močvirja

Sabina Bele

Tunel od zunaj in pogled iz tunela navzven (foto: Sabina Bele)

gledi, da bi lahko opazovalci preko vidnega kanala spoznavali obdajajočo naravo. Kasneje bi se gostota deščic povečala, da bi v tunelu postopoma nastala tema. Doživljanje preko tipa bi bilo omogočeno preko hoje v močvirju brez obuval in otipavanja rastja ob tunelu. V nadaljevanju bi se lahko obiskovalci, prav tako v temi, usedli na klopi ter prisluhnili zvokom v laguni. Poleg tega pa bi bila na steni tunela tudi plošča z gumbi, na katere bi obiskovalci pritiskali in zaslišali zvok posamezne živali. Nato bi se deščice zopet razmaknile, da bi v tunel prihajalo nekaj svetlobe. Ta del tunela bi bil namenjen vohu, saj bi se sproščale tipične sredozemske vonjave, npr. sivka, žajbelj, rožmarin, lovor. Na koncu pa bi se deščice še malo razširile, da bi obiskovalci na posameznih mestih poizkusili jedi, ki so pripravljene iz užitnih rastlin s tega področja, npr. navadni osočnik.

Obiskovalci Škocjanskega zatoka bi tako na poseben način doživeli tukajšnjo floro in favno. Izkustveno učenje oz. učenje v neposrednem stilu z realnostjo pa ni le zanimivo in zabavno. V primerjavi z abstraktnim učenjem v šoli gre tu za aktivno oblikovanje mostu med teorijo in prakso, zaradi česar si naučeno bolj zapomnimo in lažje transferiramo. Učenje o življenju v Škocjanskem zatoku na takšen način bi torej bilo tudi bolj učinkovito.

Čutno spoznavanje močvirnatega bogastva (foto: Sabina Bele)

I got an idea to construct a wooden tunnel in a brackish part of the Škocjanski zatok nature reserve. In this tunnel visitors could learn about flora and fauna through all senses: sight, touch, hearing, smell and taste.

70 Ponedeljek dopoldne ... sonce in puhasti oblaki visoko na nebu ... veter v laseh ... glas ptic ... šumenje vode ... vonj narave ... Pot nas vodi po dolini reke Rižane, do potoka Rakovec, dolgega dva kilometra, ki izvira pod Kubedom in se izliva pri izviru Rižane. Pot do Rakovca je zanimiva, lepa, skrivnostna. Škoda, da je ta naravni biser kar malo pozabljen. Nahaja se le petnajst kilometrov stran od Kopra, predstavljal bi lahko idealno rekreacijsko-sprostitutveno sinhronizacijo z naravo. Občudujem lepo pokrajino, vendar me nekaj zmoti – papirček na tleh (slika 1).

To sproži mojo idejo. Pomislim, da bi bilo dobro urediti stezo in postaviti koše za smeti, saj na vsej poti nisem zasledila niti enega. Ob stezi bi postavila klopi, tako da bi bila pot primerna tudi za starejše ljudi. Klopi bi se razlikovale tako v materialu (kamen, les) kot tudi v obliki (ležalnik, dvosed, trosed). Na vsaki klopi bi bil na različnem mestu vgraviran citat; tako bi obiskovalec na poti do cilja vsakokrat začutil stik s samim seboj in z naravo ob prebiranju citatov (npr: “Verde que te quiero verde” – Lorca; “The world we have created is a product of our

pot ≥ cilj

Katarina Grilj

2

thinking; it cannot be changed without changing our thinking.” – Einstein ...). Ob poti so tudi številne jelše, topoli, vrbe in razprostrani travniki. Če se trave ne bi kosilo, bi človek lahko opazoval rast in razvoj travniških cvetlic. Sprehod bi se zaključil in smiselno zaokrožil ob izviru Rakovca (slika 2), za katerega je značilen stik apnenca s flišem. Ob pogledu na kraški rob na eni strani in skale, ki jih je v milijonih let izdolbla voda (slika 3), na drugi strani, se človeku utrne misel Giordana Bruna: “Gutta cavat lapidem sed saepe cadendo ... / Kapljica skalo izdolbe le s tem, da neštetokrat pade; sila ni njena lastnost, vztrajanje daje ji moč ...” Ob začetku poti stoji zapuščeno kamnito poslopje, ki bi ga s prenovo obudili in v katerem bi obiskovalcu ponudili prenočišče, jedi in pijačo lokalnega značaja.

We walked through the valley of the Rižana river and when I saw a piece of paper on the ground, I got an idea, that it would be good to set up rubbish bins and benches by the road.

3

Vodna raketa je sestavljena iz štirih delov. Sprednji del predstavlja raketna konica, ki izboljšuje letalne lastnosti vodne rakete. Trup rakete je valjaste oblike in se zaključuje z raketno konico. K dodatni stabilnosti leta veliko pripomorejo stabilizatorji, ki so razvrščeni po obodu trupa.

Vodna raketa deluje na principu potisne sile curka vode. V plastenko natočimo približno tretjino vode volumna plastenke. Nato v plastenko skozi izpušni sistem tlačimo zrak. Vodna raketa vzleti na način, da v najkrajšem možnem času odstranimo zamašek plastenke. Ker je sprememba gibalne količine konstantna, je sila tem večja, čim manjši je čas odstranitve zamaška. Osnovni problem, ki se pojavi, je, da če v plastenko natočimo premalo vode, potem imamo v celotnem procesu leta rakete malo potisne sile. V kolikor je pred začetkom leta v plastenki preveč vode, imamo problem padanja tlaka zraka v plastenki v začetni fazi leta. V tem primeru pride do problema, da ko je v plastenki še voda, nimamo več nadtlaka in vodna raketa začne hitro izgubljati na hitrosti.

Delavnica finančna pismenost me je naučila, da če želiš biti uspešen, se moraš znati tudi prodati. V tej luči razmišljanja sem se domislil, da bi organiziral delavnice za izdelavo vodnih raket in na ta način prodajal svoje znanje in inovacije.

odpadek naj ne bo samo odpadek

Ervin Strmčnik

Številne nove izkušnje in pridobljena znanja na taboru so v meni prebujali ustvarjalno žilico in ideje so se rojevale kar same od sebe. Kljub temu da na svet zaradi študija strojništva gledam skozi tehnične oči, se med izbruhom idej nisem pustil omejevat. Od vseh idej sem se odločil izbrati tisto, ki se s svojimi lovskami dotika ekološkega področja in aplikativno vrednostjo odpadkov. Po ogledu Luke Koper in obrežja reke Rižane sem se domislil nenavadne ideje, za katero pa nisem bil ravno prepričan, da mi jo bo uspelo razviti. Ko sem se nekega dne po večerji sprehodil od jedilnice do našega bivališča, sem se zgrozil nad plastenkama, ki sta ležali na tleh. Moja domišljija mi ni dala miru in iz teh dveh plastenk mi je uspelo konstruirati pravo vodno raketo, ki je vzbudila pozornost pri vseh udeležencih tabora.

Udeležencem delavnic bi ponudil edinstven način učenja naravnih zakonov in jih oddaljil od klasičnih znanj v šolah. Moje delo in udejstvovanje bi ponujalo potencial za rojevanje novih idej na področju novih metod učenja in uporabe odpadnih materialov.

Ideja projekta je koristna uporaba odpadnih plastenk, in sicer v okolišju mladinskega zdravilišča. Izdelek bi uporabili otroci mladinskega zdravilišča kot igračo, ki so jo

sami ustvarili v delavnici, ki bi bila organizirana z moje strani. Otroci bi se naučili osnovnih fizikalnih znanj na prijazen način. Druga aplikacija je, da se vodna raketa lahko uporablja kot pripomoček za lovljenje rib. Vodno raketo (trnek je privezan nanjo) spustimo s kopnega in nato čakamo na ulov.

New experience and knowledge in camp helped me become more original with more interesting ideas. One day I saw two plastic bottles and I was persuaded that they can be useful. I got the idea to make a technical invention.

The water rocket consists of four parts. The first one is the water point (front part). It is very important from the aerodynamic standpoint. The second part is the cylinder. It represents the trunk of the water rocket. Behind it there is a narrow part that makes aircraft properties worse. We must make stabilizers for a more stable flight. We can add three or four stabilizers. Their size must not be too large or too small. The water rocket is working through the pushing force of the jet of water. Pushing force is a consequence of high air pressure in the plastic bottle. We made it with a pump.

What I learned in workshops is that your work is valuable if you can sell yourself. In this light I was thinking about my water rocket workshop. It can be interesting for a wide circle of people.

Foto: Andrej Dvornik

ja tudi levi razbremenilnik reke Rižane, imenovan Ara. Pot bila bi razdeljena na več segmentov, saj zaradi same dolžine reke predstavlja prevelik zalogaj za samo en sprehod.

Pot bi vsebovala postojanke na različnih lokacijah, kjer bi obiskovalci s čutili spoznali in doživeli reko in njene značilnosti. Pot se na določenih odsekih popolnoma približa reki, da lahko obiskovalec doživi pristen stik, občuti svežino vode in teksturo kamenja, ko bos zabrede vanjo in opazuje zanimivo rastlinstvo in živalstvo. Na nekaterih odsekih, kjer je voda plitva, obiskovalec prebreds reko in izstopi na drugem bregu ali se spusti po reki navzdol.

Poseben člen doživljajske poti bi bile informativne table ob poti, na katerih bi bilo preko miselnih iger in posebnih nalog poudarjeno posamezno čutilo, s katerim bi najbolj intenzivno doživeli vzdušje in značaj reke na območju postojanke, hkrati pa bi se poudaril tudi pomen posameznega čutila.

pot doživljajev

Ana Herman

Oči, nos, ušesa, koža. Ta čutila človeku omogočijo, da na intenziven in celosten način doživi pestrost narave in naravnih procesov. Območje reke Rižane od njenega izvira in do izliva v morje vsebuje nešteto naravnih prizorov, ki človeku ponudijo, da preko vida, vonja, tipa doživi posebno lepoto te reke. In zakaj ne bi ljudem omogočili, da reko Rižano doživijo od blizu, se dotikajo vode, hodijo po kamenju, začutijo šelestenje vetra v obvodni vegetaciji in opazujejo pestro rastlinstvo in živalstvo?

Ob premišljevanju o tem dejstvu se mi je porodila ideja. Vse to bi lahko človek doživel na poti dražljajev ob reki Rižani, ki bi potekala od izvira in ob reki navzdol. Vključevala bi tudi naravni rezervat Škocjanski zatok, ki ga s sladko vodo napa-

Ker je začetek poti pri izviru reke Rižane, bi predlagala, da se izvir, ki je sedaj zaprt pred javnostjo in pretirano zagrajen, na nek način ljudem približa. Obstajajo različni načini, kako izvir, ki pomeni začetek življenja reke, ki nudi življenjski prostor mnogo različnim rastlinskim in živalskim vrstam, obvarovati pred škodljivimi vplivi človeka, hkrati pa omogočiti, da ga ljudje vidijo in občudujejo.

Sprehod po poti dražljajev ob reki Rižani in Škocjanskem zatoku bi bilo res svojevrstno doživetje tako za mlade kot starejše, ki bi si lahko s pristnim stikom z reko in njenimi značilnostmi ustvarili popolno sliko o pestrosti in lepoti Rižane.

How can people experience nature in the best way? With sense organs. And because of that I create a path along the river

Rižana, which enables the people to experience the river with their sense organs.

The diagram illustrates a river path with three main sections, each associated with specific sense organs and nature photographs:

- Škocjanski zatok:** Located at the start of the river, it is associated with icons for sight (eye), hearing (ear), smell (nose), and touch (hand). Below this section is a grid of 12 photographs showing various natural elements like berries, insects, reeds, and water.
- Bredenje in plovba po reki:** The middle section of the river, associated with a touch icon (hand).
- Prečkanje reke - bredenje:** A crossing point on the river, associated with a touch icon (foot).
- Izvir Rakovec:** A source area on the right, associated with icons for touch (foot), sight (eye), and hearing (ear). Below this section is a grid of 6 photographs showing a pond, trees, and plants.
- Izvir reke Rižane:** Another source area on the right, associated with icons for sight (eye), touch (hand), hearing (ear), and touch (foot). Below this section is a grid of 4 photographs showing a stone-lined path, a field, and rocks.

Foto: Andrej Dvornik

plesne urice

mentorja/mentors: Gaynor Johnson & Jure Gostinčar

V preteklosti so na taboru UMMI že sodelovali s plesnimi šolami, to leto pa je bilo naše leto, leto plesne šole Fiona. Pod budnim mentorstvom Jureta Gostinčarja in Gaynor Johnson smo se odpravili raziskovat plesni svet – svet street in hiphop zvrsti (plesni zvrsti, ki ju zasledimo v vseh aktualnih glasbeno-plesnih videospotih).

Kot se za vsak prvi dan spodobi, smo se najprej malo spoznali. Posamične predstavitve, spoščen pogovor in učenje osnovnih korakov so kaj hitro zapolnili dan in že smo si pomahali v slovo v veselem pričakovanju dni, ki so sledili.

Vaje so potekala v večernih urah, kot sprostitiv po dolgem dnevu predavanj in dejavnosti.

Kraj zločina – terasa nad jedilnico in dvorišče pri veвериčkah; tako so dijaki in študentje spoznali oba mentorja in se naučili obe zvrsti plesa. Pridno smo si nabirali znanje, vadili korake in neutrudno ponavljali in ponavljali ...

In kot bi mignil, prišel je zadnji dan. Ker je bil zadnji pred nastopom, smo ga izkoristili za piljenje, loščenje in popravljanje naše mojstrovine. Bilo je zabavno in energično kot vedno, a nas je malo pred koncem premamil opojni vonj, ki se je vil kot nežna meglica pod našimi nosovi – PALAČINKE!!!! Ena, dve, tri, in že smo stali v vrsti ...

Naslednji dan nas je čakal še nastop. Dijaki in študentje so ga odlično opravili in midva ... jah, kaj naj rečeva ... Pričakanja so bila presežena, ekipa fantastična in želja po ponovnem snidenju ostaja goreča v naših prsih. UMMI 2011

Foto: Marjan Kребelj

Foto: Marjan Kребelj

This year the dance school Fiona organized a journey to the world of street-dance for all the participants at the UMMI camp. It was guided by Gaynor Johnson and Jure Gostičar.

We broke the ice by introducing ourselves, having a good old chat and learning the first steps. The first evening ended quickly, but a new day was soon to come.

We gathered on the terrace to relax after a long day of lectures and activities. The tempo was fast and furious but we were all Vin Diesel.

Soon the last day of our journey approached.... rehearsals, rehearsals, rehearsals!!!!

The next evening was filled with enthusiasm and anticipation before our performance. Both the students and high scholars did an excellent job...and what can I say other than UMMI 2011 here we come.

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Barbara Pulko

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Liliana Vižintin

Foto: Sabina Bele

Foto: Ervin Šalgo

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Matic Smrekar

družabni utrip

Foto: Barbara Pulko

Foto: Andrej Dvornik

Foto: Kristjan Hacin

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Smiljan Šiška

Foto: Barbara Pulko

Foto: Kristjan Hacin

